

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA

GRAD RIJEKA

Poglavarstvo

a)

IZVJEŠĆE

o stanju u prostoru za razdoblje 2004.- 2006.

I. UVOD

Izvješće o stanju u prostoru za razdoblje od 2001.-2003. godine s Programom mjera za unaprjeđenje stanja u prostoru za razdoblje 2004.-2006. godine (u daljnjem tekstu: Program mjera), Gradsko vijeće Grada Rijeke usvojilo je na sjednici održanoj 26. veljače 2004. godine („Službene novine“ Primorsko-goranske županije broj 7/04). Istekom dvogodišnjeg razdoblja, a temeljem Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“ broj 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04), kao dokumente praćenja stanja u prostoru, potrebno je usvojiti Izvješće za razdoblje primjene Programa mjera od ožujka 2004. godine te donijeti Program mjera za unaprjeđenje stanja u prostoru za četverogodišnje razdoblje tj. od 2007.- 2011. godine.

II. POKRIVENOST PODRUČJA GRADA RIJEKE PROSTORNIM PLANOVIMA

1. Pregled važećih prostornih planova

Područje grada Rijeke pokriveno je sljedećim prostornim planovima:

	Vrsta prostornog plana	Broj	Naziv plana	Površina (ha)
A.	Prostorni plan uređenja		Prostorni plan uređenja grada Rijeke	4.355,47
B.	Generalni urbanistički plan		Generalni urbanistički plan grada Rijeke	4.355,47
C.	Urbanistički plan uređenja (UPU)	C.1. C.2. C.3.	UPU područja Gornji Zamet UPU područja Bulevard UPU područja Pehlin	180,00 25,40 134,70
	UPU, ukupno:	3		340,10
D.	Provedbeni urbanistički plan (PUP)	D.1. D.2. D.2. D.3. D.4. D.5. D.6. D.7. D.8. D.9. D.10.	PUP naselja Gornja Drenova Izmjena PUP-a naselja Pulac-Brašćine PUP stambenog naselja Martinkovac PUP stambenog naselja Podmurvice PUP groblja Trsat PUP gradskog naselja Zapadni Zamet PUP centra grada-Osnovna koncepcija PUP dijela gradske četvrti Pehlin-Rujevica Izmjena i dopuna PUP-a gradskog naselja Krnjevo u Rijeci Izmjena i dopuna PUP-a Škurinjska draga Izmjena i dopuna PUP-a stambenog naselja Martinkovac	82,90 3,25 42,50 48,90 3,75 45,59 186,46 34,00 12,30 1,00 21,00
	PUP, ukupno:	10		481,65
E.	Detaljni plan uređenja (DPU)	E. 1. E. 2. E. 3. E. 4. E. 5. E. 6. E. 7. E. 8. E. 9. E.10. E.11. E.12.	DPU Preluk DPU područja Krimeja-Vojak DPU poslovnog bloka u Zvonimirovoj ulici DPU Ružičeve ulice DPU područja Zagrad DPU područja Brajda DPU radne zone Martinkovac DPU područja "Centar Podvežica" DPU centra Gornji Zamet DPU centra stambenog naselja Škurinjska draga DPU područja Potok DPU Stari grad	38,95 16,70 10,22 3,40 8,60 17,70 2,00 2,90 12,83 0,70 10,00 9,58

	E.13.	DPU dijela zone Školjić-Vodovodna ulica	4.40	
	E.14.	DPU stambenog naselja Trsat	46.50	
	E.15.	DPU gradskog bloka Baštijanove ulice	1.50	
	E.16.	DPU stambenog područja Pavlovac	6.35	
	E.17.	DPU tenis centra Marčeljeva draga	4.00	
	E.18.	DPU naselja Diračje	16.48	
	E.19.	DPU zone ulaza u groblje Kozala	3.00	
	E.20.	DPU dijela područja Podmurvice	2.50	
	E.21.	DPU dijela naselja Srdoči	20.62	
	E.22.	DPU dijela radne zone R-9 u Škurinjama	19.30	
	E.23.	DPU radne zone R-11	1.80	
	E.24.	DPU područja Pečine	32.00	
	E.25.	DPU dijela komunalno-servisne zone Škurinje	0.50	
	E.26.	DPU središta područja Krnjevo	12.91	
	E.27.	DPU dijela područja Zapadni Zamet	23.00	
	E.28.	DPU područja poslovno-trgovačkog centra na Pečinama	4.62	
	E.29.	DPU sportske dvorane na Kantridi	0.80	
	E.30.	DPU središta područja Drenova	7.78	
	E.31.	DPU pomorskog putničkog terminala	6.24	
	E.32.	DPU dijela područja Škurinjska draga	8.21	
	E.33.	DPU povijesne jezgre Trsat	15.00	
	E.34.	DPU radno-servisne zone na Rujevici	1.25	
	E.35.	DPU dijela športsko-rekreacijskog područja Kantrida	9.00	
	E.36.	DPU trgovačkog i uslužnog područja Bodulovo	9.40	
	E.37.	DPU područja Sveučilišnog kampusa i Kliničkog bolničkog centra na Trsatu	43.22	
	E.38.	DPU područja "Benčić"	3.62	
	E.39.	DPU stambenog bloka Rujevica	7.42	
	E.40.	DPU stambenog područja Škurinjsko plase	17.56	
	E.41.	DPU dijela stambenog područja Zamet uz Ulicu braće Fučak	0.93	
	DPU, ukupno:	41	463,49	
E.	Urbanistički projekt (UP)	E.1.	UP centralnog gradskog groblja Drenova	36,60
	UKUPNO: C. - E.	57	1321,84	

* Površina PUP-a centra grada navedena je u apsolutnom iznosu, a u obračunu je umanjena za površinu u međuvremenu donesenih planova užeg područja.

U odnosu na prethodno plansko razdoblje, donošenjem više novih planova, površina građevinskog područja pokrivena prostornim planovima realno je povećana za oko 100 hektara, kako je navedeno u točki III ovog Izvješća.

2. Odnos površine građevinskog područja grada Rijeke i površine pokrivene prostornim planovima

Odnos površine građevinskog područja, kako je ono određeno Prostornim planom uređenja grada Rijeke („Službene novine“ Primorsko-goranske županije broj 31/03 i 26/05), i površine obuhvaćene prostornim planovima, prikazan je u sljedećoj tablici:

	GRAD RIJEKA	Oznaka	Površina	Struktura	Pokrivenost područja planovima	
			(ha)	(%)	(ha)	(%)
1.	Građevinsko područje naselja	GP	2090,81	48,00	1209,36	57,84
2.	Građevinsko područje za izdvojenu namjenu		679,77	15,60	112,48	16,55
2.1.	Proizvodna namjena	I	71,45	1,64	PPUGR djelomično	
2.2.	Poslovna namjena	K	114,30	2,63	30,83	27,00
2.3.	Ugostiteljsko-turistička namjena	T	30,28	0,65	14,15	46,73
2.4.	Športsko-rekreacijska namjena	R	131,10	3,01	20,91	15,95
2.5.	Površina infrastrukturnih sustava	IS	266,84	6,13	6,24+ PPUGR	100,00
2.6.	Groblja	G	65,80	1,51	40,35+ PPUGR	100,00

3.	Vodne površine	V	20,47	0,47	PPUGR	
4.	Ostale površine		1520,22	34,50	PPUGR	
	U K U P N O		4355,47	100	1321,84	46,61

Prema Prostornom planu uređenja grada Rijeke, površina građevinskog područja naselja iznosi oko 2090 ha. Prostornim planovima užeg područja pokriveno je oko 1300 ha, odnosno oko 57% ukupnog građevinskog područja naselja, što se može ocijeniti visokom pokrivenošću s obzirom na stupanj izgrađenosti građevinskog područja. Ipak, potrebno je upozoriti da će određen dio prostornih planova biti potrebno staviti izvan snage i to iz više razloga: zastarjelosti i neažurnosti, neusklađenosti s Generalnim urbanističkim planom kao i radi postupka izrade novih prostornih planova.

Od približno 680 ha građevinskog područja za izdvojenu namjenu, prostornim planom obuhvaćeno oko 17 % površine. Međutim, budući da se gradnja i uređenje gotovo 340 ha građevinskog područja za izdvojenu namjenu, između kojih je posebno važno lučko i područje brodogradilišta, može realizirati neposrednom provedbom Prostornog plana uređenja grada Rijeke, preostaje izrada prostornih planova užeg područja tek za trećinu planiranih površina.

III. IZRADA DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA

Sadržaj Programa mjera za proteklo dvogodišnje razdoblje, osim u procjeni planerske i razvojne aktualnosti, u izboru područja, određivanju prostornog obuhvata i vrsti plana koji se za pojedino područje ima izraditi, u cijelosti je proizašao iz Prostornog plana uređenja grada Rijeke („Službene novine“ Primorsko-goranske županije broj 31/03 i 26/05.), kojim su razgraničena građevinska područja naselja te građevinska područja za izdvojenu namjenu (gospodarsku, sportsku i dr.), za koje je potrebno izraditi urbanistički plan uređenja odnosno detaljni plan uređenja, te primijeniti uvjete uređenja površina odnosno smjernice za planiranje gradnje građevina. Granica građevinskog područja, u pravilu je postala i granicom obuhvata Plana, osim kada se područje izrade detaljnog plana utvrđuje urbanističkim planom uređenja.

Programom mjera bila je predviđena izrada velikog broja prostornih planova: Generalnog urbanističkog plana, urbanističkih planova uređenja (5), detaljnih planova uređenja (njih 14), izmjena detaljnih planova uređenja (9), te stavljanje van snage pojedinih prostornih planova razine detaljnog plana (3) odnosno provedbenog urbanističkog plana (4), kao posljedicu izrade dijela prethodno navedenih planova.

1. Prostorni planovi izrađeni i usvojeni temeljem Programa mjera za razdoblje 2004. - 2006.

U proteklom razdoblju donesen je Generalni urbanistički plan grada Rijeke („Službene novine“ Primorsko-goranske županije broj 7/07), 7 detaljnih planova uređenja, 2 izmjene detaljnih planova, a 3 plana stavljena su van snage, kako je prikazano u tablici.

Površina obuhvata Generalnog urbanističkog plana grada Rijeke identična je površini obuhvata Prostornog plana uređenja grada Rijeke, tj. približno 43.500 ha. U odnosu na Prostorni plan, donošenjem Generalnog plana bitno je povećano područje neposredne provedbe unutar građevinskog područja naselja, posebno njegovog izgrađenog dijela. U odnosu na prethodno plansko razdoblje, površina građevinskog područja pokrivena detaljnim planovima uređenja realno je povećana za oko 90 hektara.

	Vrsta prostornog plana	Broj	Naziv plana	Površina (ha)
A.	Generalni urbanistički plan		Generalni urbanistički plan grada Rijeke	4.355,47
B.	Detaljni plan uređenja (DPU)	B.1. B.2. B.3. B.4. B.5. B.6. B.7.	DPU dijela športskog područja Kantrida DPU trgovačkog i uslužnog područja Bodulovo DPU područja Sveučilišnog kampusa i Kliničkog bolničkog centra na Trsatu DPU područja "Benčić" DPU stambenog bloka Rujevica DPU stambenog područja Škurinjsko plase DPU dijela stambenog područja Zamet uz Ulicu braće Fućak	* 9,00 9,40 43,22 3,62 7,42 17,56 0,93
	DPU, ukupno:	7		82,15
C.	Izmjena i dopuna detaljnog plana uređenja	C.1.	Izmjena i dopuna DPU dijela radne zone R-9 u Škurinjama - trgovačko područje Škurinjsko plase	19,30

		C.2.	Izmjena i dopuna DPU poslovnog bloka u Zvonimirovoj ulici	10,22
	Izmjene i dopune DPU, ukupno:	2		29,52
D.	Stavljanje planova van snage	D.1.	PUP gradskog naselja Zapadni Zamet (u površini DPU dijela stambenog područja uz Ulicu braće Fućak)	0,93
		D.2.	PUP dijela gradskog naselja Mario Gennari	31,50
		D.3.	DPU dijela radne zone Škurinje	4,70
	Planovi van snage, ukupno :	3		37,13
	U K U P N O: A. – D.	13		111,67

* S površinom mora, obuhvat Plana iznosi 39,0 ha

2. Neizrađeni prostorni planovi, izrada i donošenje kojih je bilo predviđeno Programom mjera 2004.-2006.

2.1. Prostorni planovi čija je izrada temeljem Programa mjera u tijeku

Temeljem Programa mjera pokrenuta je izrada sljedećih prostornih planova:

	Vrsta prostornog plana	Broj	Naziv plana	Površina (ha)
A.	Urbanistički plan uređenja (UPU)	A.1. A.2. A.3.	UPU gradskog područja Lukovići-Brašćine-Pulac UPU komunalno-servisnog područja Srdoči UPU gradskog područja Gornja Drenova	136,0 12,6 126,2
	UPU, ukupno	3		274,8
B.	Detaljni planovi uređenja (DPU)	B.1. B.2. B.3.	DPU trgovačkog područja „Torpedo“ DPU zemaljskog putničkog terminala “Zapadna Žabica” DPU gradskog područja Martinkovac	13,1 5,7 56,0
	DPU, ukupno:	3		74,8
C.	Izmjena detaljnih planova uređenja (DPU)	C.1. C.2.	Izmjena DPU Stari grad Izmjena i dopuna DPU područja Pećine	9,6 32,0
	Izmjena DPU, ukupno:..	2		41,6
	U K U P N O A. – C.	8		391,2

2.1.1. Izrada urbanističkih planova uređenja

UPU gradskog područja Lukovići-Brašćine-Pulac, kao i UPU komunalno-servisnog područja Srdoči izrađeni su u cijelosti, te ih je Poglavarstvo Grada Rijeke utvrdilo kao Konačni prijedlog UPU gradskog područja Lukovići-Brašćine-Pulac i Konačni prijedlog UPU komunalno-servisnog područja Srdoči. Isti su upućeni u proceduru izdavanja potrebnih suglasnosti kako bi mogli biti predloženi Gradskom vijeću na donošenje.

UPU gradskog područja Gornja Drenova izrađen je na razini Prijedloga plana za pokretanje javne rasprave te će po provedbi iste biti prosljeđen u daljnji postupak donošenja.

2.1.2. Izrada detaljnih planova uređenja

- DPU trgovačkog područja „Torpedo“ izrađen je na razini koncepcije Plana temeljem koje se može pristupiti provedbi prethodne rasprave, te potom i drugim fazama izrade i donošenja plana. Budući obuhvat Detaljnog plana uključuje kulturno dobro pod preventivnom (hale) odnosno trajnom zaštitom (lansirna rampa), te osnovni preduvjet daljnjih postupaka predstavlja upotpunjavanje sustava mjera zaštite o kojima ovisi daljnje planiranje unutra područja.

- DPU zemaljskog putničkog terminala “Zapadna Žabica” u cijelosti je izrađen. Naime, polovicom 2006. godine provedena je javna rasprava o Prijedlogu Detaljnog plana, nakon koje su provedene potrebne dorade temeljem uvjeta dobivenih od subjekata s pravnim ovlastima, te je dovršen elaborat Plana koji će biti upućen na donošenje.

- DPU gradskog područja Martinkovac izrađen je na razini koncepcijskog prijedloga o kojem je provedena prethodna rasprava. Međutim, u nastavku aktivnosti bit će potrebno provesti određene korekcije u skladu sa sadržajem urbanih pravila utvrđenih Generalnim urbanističkim planom, te provesti popisani postupak javne rasprave i donošenja u cijelosti.

2.1.3. Izrada izmjena i dopuna detaljnih planova uređenja

- Izmjene i dopune DPU Stari grad izrađuju se u tijesnoj vezi s rješavanjem područja Gomile i područja Klobučarićeva trga, kao posebno zahtjevnih urbanističkih cjelina. Urbanistička cjelina Gomile razriješana je tijekom 2006. godine u suradnji investitora i multidisciplinarnе ekipe sastavljene od predstavnika Grada Rijeke, predstavnika ustanova s područja zaštite I vanjskih suradnika, te su tom prilikom detaljno proučene mogućnosti i obveze i utvrđena polazišta i principi rekonstrukcije prostora i građevina u osnovi kojih leži preklapanje povijesne matrice i očuvane dokumentacije građevnog fonda. Ovakvo rješenje bit će ugrađeno i u prijedlog Plana.

Cjelina Klobučarićevog trga bitno je obilježena u međuvremenu dovršenjem garaže i projektnim rješenjem Gradske knjižnice dobivenim putem javnog natječaja, te će ove dvije činjenice biti valorizirane i kroz daljnje prijedloge detaljnog plana za ovo područje.

S obzirom na važnost ovoga Plana, u daljnjem tijeku rada bit će neophodno reaktivirati rad Savjeta izrade Plana koji čini sedam članova različitih stručnih profila i razina kompetencije.

- Prijedlog Izmjena i dopuna DPU područja Pećine izrađen je na razini rješenja o kojem je provedena prethodna rasprava. Po usvajanju Programa mjera za unaprjeđenje stanja u prostoru za razdoblje 2007.-2011., bit će moguće nastaviti proceduru donošenja provedbom javne rasprave i utvrđivanjem Konačnog prijedloga plana.

2.2. Prostorni planovi čija izrada nije pokrenuta

Od planova čija je izrada bila predviđena Programom mjera, izostala je izrada određenog broja prostornih planova. Razlozi radi kojih izrada nije pokrenuta, obrazlažu se kako slijedi.

2.2.1. Urbanistički planovi uređenja

Izrada Urbanističkog plana uređenja komunalno-servisnog područja Pod ohrušvom nije pokrenuta radi izostanka stvarnih programa ulaganja. Međutim, otkupom značajne površine zemljišta unutar komunalno-servisnog područja polovicom 2006. godine, Grad Rijeka stvorio je pretpostavke za planiranje daljnje aktivnosti u prostoru.

Izrada Urbanističkog plana uređenja proizvodnog područja Svilno nije pokrenuta radi izostanka interesa potencijalnih investitora za aktiviranjem tog područja.

2.2.2. Detaljni planovi uređenja

2.2.2.1. Donošenje novih detaljnih planova

- Detaljni plan uređenja središta gradskog područja Gornja Vežica

Radi nepostojanja Generalnog plana uređenja koji je treba dati prostorni obuhvat i prostorne pokazatelje potrebne za planiranje ovog mikrocentra, ocijenjeno je neprimjerenim pristupiti izradi spomenutog plana.

- Detaljni plan uređenja središta gradskog područja Draga

Detaljni plan uređenja trebao je biti izrađen za dio gradskog područja Draga, koji čine građevna čestica i građevina Hrvatskog doma u Dragi, građevna čestica postojećeg igrališta, neke rubne čestice i kolno-pješačke prometnice, ukupne površine obuhvata približno 0,6 ha. Iako su izradom Idejnog rješenja sportske dvorane provjerene prostorne mogućnosti dijela opisanog područja, od izrade Detaljnog plana odustalo se do donošenja Generalnog plana koji treba dati prostorni obuhvat i prostorne pokazatelje potrebne za planiranje ovog mikrocentra, kao i radi potrebe provjere drugih mogućnosti o kojima ovisi realizacija Plana (imovinsko-pravne, financijske i dr.).

- Detaljni plan uređenja područja islamskog centra na Gornjem Zametu

Urbanističkim planom uređenja područja Gornji Zamet ("Službene novine" Primorsko-goranske županije broj 16/98 i 18/98.), određena je površina za izgradnju Islamskog centra i propisana izrada detaljnog plana uređenja za šire područje centra, ukupne površine obuhvata od približno 2,0 ha. Međutim, tijekom izrade Generalnog urbanističkog plana, utvrđena je nova lokacija džamije s pratećim sadržajima, te se od izrade detaljnog plana odustalo.

- Detaljni plan uređenja rekreacijskog područja Svilno
    Za potrebe izrade istog provedena je tehnička priprema, tj. priprema potrebne topografsko-katastarske i vlasničke podloge, kao osnove za nastavak rada.

2.2.2.2. Izmjena detaljnih planova uređenja

- Izmjena i dopuna Detaljnog plana uređenja dijela stambenog naselja Trsat,
- Izmjena i dopuna Detaljnog plana uređenja područja Brajda,
- Izmjena i dopuna Detaljnog plana uređenja Preluk,
- Izmjena i dopuna Detaljnog plana uređenja područja Krimeja-Vojak,
- Izmjena i dopuna Detaljnog plana uređenjaradno-servisne zone na Rujevici.

Izrada izmjena i dopuna ovih detaljnih planova nije pokrenuta iz više razloga: potrebe primarne regulacije područja Generalnim urbanističkim planom (DPU stambenog naselja Trsat, DPU područja Krimeja-Vojak), rješavanja složenih imovinsko-pravnih odnosa (DPU Brajda, DPU Preluk), promjene zakonske regulative (Uredba o ZOP-u) i razrade konkretnog programa razvoja lokacije (Izmjena i dopuna DPU Preluk).

3. Stavljanje izvan snage prostornih planova

U razdoblju primjene Programa mjera, provedbom zakonom utvrđene procedure, stavljeni su van snage oni provedbeni urbanistički planovi odnosno detaljni planovi uređenja koji su u neposrednoj prostornoj vezi s novoizrađenim i donesenim detaljnim planovima: PUP gradskog naselja Zapadni Zameš, a u površini DPU dijela stambenog područja uz Ulicu braće Fućak, PUP dijela gradskog naselja Mario Gennari i DPU dijela radne zone Škurinje.

Stavljanje van snage Provedbenog urbanističkog plana naselja Gornja Drenova, Provedbenog urbanističkog plana stambenog naselja Martinkovac te Detaljnog plana uređenja stambenog naselja Trsat, vezano je primarno za donošenje novih prostornih planova spomenutih područja, te će u postupku donošenja novih planova istovremeno biti proveden zakonom utvrđen postupak stavljanja van snage.

4. Stručne podloge i natječaji

4.1. Stručne podloge

Za izradu prostornih planova predviđenih Programom mjera, izrađeni su novi ili ažurirani postojeći topografsko-katastarski planovi, te elaborati vlasništva unutar područja obuhvata.

4.2. Studije utjecaja na okoliš

S izuzetkom Studije utjecaja na okoliš zemaljskog putničkog terminala "Zapadna Žabica", koja nije izrađena jer se u razdoblju primjene Programa mjera za njezinu izradu nisu stvorile potrebne projektne i/ili planerske pretpostavke, ostale studije utjecaja na okoliš, predviđene Programom mjera, u cijelosti su izrađene te je proveden i dovršen postupak njihova prihvaćanja.

4.2.1. Studija utjecaja na okoliš nasipavanja dijela obalnog pojasa u sklopu športsko-rekreacijskog područja Kantrida

Izrađivač: Institut građevinarstva Hrvatske- Poslovni centar Rijeka,

Sukladno odluci Komisije za ocjenu utjecaja na okoliš od 4.07.2005. godine, javni uvid nije proveden.

Studija je prihvaćena.

4.2.2. Studija utjecaja na okoliš komunalno-servisnog područja Srdoči

Izrađivač: Institut građevinarstva Hrvatske- Poslovni centar Rijeka,

Javni uvid održan: 04.-27.04.2006.;

Studija je prihvaćena.

4.2.3. Druge studije utjecaja na okoliš

Osim navedenih, Odjel gradske uprave za razvoj, urbanizam, ekologiju i gospodarenje zemljištem bio je uključen u ocjenu odnosno provođenje postupka javnog uvida za slijedeće studije odnosno procjene utjecaja na okoliš:

4.2.3.1. Studija o utjecaju na okoliš ciljanog sadržaja- uklanjanje građevina u luci Rijeka

Izrađivač: Hidroelektra-projekt, d.o.o., Zagreb;

Javni uvid održan: 9.-22.09.2004.;

Studija je prihvaćena.

4.2.3.2. Studija o utjecaju na okoliš ciljanog sadržaja-II faza izgradnje kontejnerskog terminala Brajdica u luci Rijeka

Izrađivač: Rijekaprojekt, d.o.o., Rijeka;

Javni uvid održan: 14.-27.09.2005.;

Studija je prihvaćena.

4.2.3.3. Studija o utjecaju na okoliš Državne ceste D 403

Izrađivač: Rijekaprojekt, d.o.o., Rijeka ;

Javni uvid održan: 16.-29.11.2005.

Studija je prihvaćena.

4.3. Urbanističko-arhitektonski natječaji

Raspis i provedba urbanističko-arhitektonskih natječaja, predviđenih Programom mjera, u cijelosti su ostvareni, a rezultati istih postli osnovom za nastavak planerskih i projektnih aktivnosti, kako slijedi :

4.3.1. Natječaj za izradu Idejnog arhitektonskog rješenja Gradske knjižnice u Rijeci

U razdoblju od 28. svibnja do 20. rujna 2005. godine Grad Rijeka raspisao je javni, državni, opći i pozivni natječaj za izradu Idejnog arhitektonskog rješenja Gradske knjižnice u Rijeci. Natječajni program pripremili su Odjel gradske uprave za razvoj, urbanizam, ekologiju i gospodarenje zemljištem i Gradska knjižnica Rijeka u suradnji. Ocjenjivački sud dodijelio je prvu nagradu radu prof. Hrvoja Njirića, čime je ovaj autor stekao i pravo na daljnje projektiranje građevine, što je u tijeku.

4.3.2. Natječaj za izradu Urbanističko-arhitektonskog rješenja područja Autobusnog kolodvora Zapadna Žabica u Rijeci

U razdoblju od 28. svibnja do 20. listopada 2005. godine Grad Rijeka raspisao je javni, državni, opći i pozivni natječaj za izradu Urbanističko-arhitektonskog rješenja područja Autobusnog kolodvora Zapadna Žabica u Rijeci. Natječajni program pripremili su Odjel gradske uprave za razvoj, urbanizam, ekologiju i gospodarenje zemljištem, Institut prometa i veza iz Zagreba te Konzervatorski odjel u Rijeci, u suradnji. Ocjenjivački sud dodijelio je prvu nagradu radu projektnog tima 3LHD, čime je ovaj studio stekao i pravo na daljnje projektiranje građevine, što je u pripremi.

5. Postupci usklađenja prostornih planova

U srpnju 2004. godine stupila je na snagu Izmjena i dopuna Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“ broj 100/04) koja u svom članku 45.a, u svrhu zaštite obalnog područja mora, utvrđuje i određuje zaštitno obalno područje mora (u daljnjem tekstu ZOP) kao područje koje obuhvaća sve otoke, pojas kopna u širini od 1000 metara od obalne crte i pojas mora u širini od 300 metara od obalne crte. Područje ZOP-a od posebnog je interesa za Republiku Hrvatsku, te se unutar njega ne može graditi ako nije donesen urbanistički plan uređenja ili generalni urbanistički plan, osim objekata infrastrukture izvan građevinskog područja.

Prostorni planovi unutar ZOP-a donose se po pribavljenoj suglasnosti Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (u daljnjem tekstu: Ministarstvo). Ministarstvo suglasnost mora dostaviti u roku od 60 dana od dana dostave prijedloga prostornog plana, u protivnom predmnijeva se da je protekom istog roka suglasnost izdana. Temeljem članka 39. istih Izmjena i

dopuna Zakona, gradovi i općine dužni su ishoditi suglasnost Ministarstva i za planove donesene do stupanja na snagu novele Zakona, te se do izdavanja iste prostorni planovi ne primjenjuju.

Dana 13. rujna 2004. godine stupila je na snagu Uredba o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora („Narodne novine“ broj 128/04.) koja nalaže usklađenje najprije prostornih planova županija, a po usklađenju istih, prema Uputama o postupanju Ministarstva (od 27. rujna 2004.), s uredbom i usklađenim prostornim planom županije usklađuju se prostorni planovi užeg područja, dakle najprije Prostorni plan svake pojedine jedinice lokalne samouprave, a po njegovom usklađenju i svi ostali prostorni planovi užeg područja unutar ZOP-a.

Usklađenje Prostornog plana uređenja Primorsko-goranske županije stupilo je na snagu u mjesecu svibnju 2005., objavom Odluke o izmjenama i dopunama Prostornog plana uređenja Primorsko-goranske županije u „Službenim novinama“ Primorsko-goranske županije broj 10/05 i 12/05. Usklađenje Prostornog plana uređenja grada Rijeke stupilo je na snagu u rujnu 2005. objavom Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Prostornog plana uređenja grada Rijeke u „Službenim novinama“ Primorsko-goranske županije broj 26/05.

Usklađenjem Prostornog plana uređenja grada Rijeke stekla se osnova za provođenjem usklađenja važećih prostornih planova užeg područja unutar ZOP-a. Tako je u proteklom razdoblju provedeno usklađenje sedam detaljnih planova uređenja, za koje je procijenjena neophodnost postupka radi njihove daljnje primjene.

U postupku usklađenja, temeljem zakonskih odredbi, ne provodi se javna rasprava.

	Vrsta prostornog plana	Broj	Naziv plana
A.	Prostorni plan uređenja		Usklađenje Prostornog plana uređenja grada Rijeke
B.	Detaljni plan uređenja	B.1.	Usklađenje DPU povijesne jezgre Trsat
		B.2.	Usklađenje DPU područja Zagrad
		B.3.	Usklađenje DPU područja poslovno-trgovačkog centra na Pećinama
		B.4.	Usklađenje DPU pomorskog putničkog terminala
		B.5.	Usklađenje DPU područja Potok
		B.6.	Usklađenje DPU zone ulaza u groblje Kozala
	Usklađenja, ukupno:	7	

Osim navedenih, s Uredbom o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora, tijekom izrade i donošenja proveden je postupak usklađenja sljedećih detaljnih planova uređenja: DPU dijela športskog područja Kantrida, DPU područja Sveučilišnog kampusa i Kliničkog bolničkog centra na Trsatu, DPU područja "Benčić", DPU dijela stambenog područja Zamet uz Ulicu braće Fućak te izmjena i dopuna DPU poslovnog bloka u Zvonimirovoj ulici.

IV. OSNOVNA OBILJEŽJA PROSTORNOG PLANIRANJA, PROSTORNIH PLANOVA I RAZVITKA

a/ Osnovna obilježja prostornog planiranja

Razdoblje primjene Programa mjera od 2004. do 2006. godine prvo je vremensko razdoblje pune primjene Odluke o donošenju Prostornog plana uređenja grada Rijeke ("Službene novine" Primorsko-goranske županije broj 31/03 i 26/05.), tj. urbanističke koncepcije, uvjeta gradnje i uređenja te prostornih pokazatelja koje ovaj Prostorni plan uređenja sadrži kako neposrednom tako i posrednom provedbom tj. izradom i donošenjem prostornih planova izrađenih i donesenih temeljem Prostornog plana uređenja grada Rijeke. Ovo je posebno važno stoga jer su Prostornim planom uređenja grada Rijeke, u odnosu na prethodni, u cijelosti sistematizirana područja i zahvati neposredne i posredne provedbe Prostornog plana. Tako je, primjerice, rekonstrukcija dimenzionirana kao zahvat neposredne provedbe kojim se, ujedno, može povećati bruto razvijena površina građevine i do 15% (ukoliko su zadovoljeni prostorni pokazatelji i drugi uvjeti), a mogućnost neposredne provedbe određena je i za zahvate u segmentu prometne i komunalne infrastrukture, posebno one od interesa za Državu i Županiju. Posredna provedba bitno je obilježena granicom građevinskog područja (naselja odnosno građevinskih područja za izdvojenu namjenu) jer ona, u pravilu, postaje granicom obuhvata prostornog plana užeg područja.

Donošenjem Prostornog plana uređenja grada Rijeke 2003. godine, neposredno uoči primjene Programa mjera, postavljena je nova prostorno-razvojna koncepcija uređenja i provedbe koja je usvajanjem Generalnog urbanističkog plana grada Rijeke potvrđena i profilirana na razini prostornih i urbanističkih rješenja, urbanih pravila i detalja (namjene površina, uvjeta gradnje i

uređenja, mjera zaštite i procedure provedbe) neophodnih za daljnju neposrednu provedbu ili posrednu provedbu izradom prostornog plana užeg područja.

Razdoblje primjene Programa mjera obilježeno je izradom i dovršenjem Prijedloga Generalnog urbanističkog plana grada Rijeke (2005.), njegovim stavljanjem na ponovni javni uvid (2005.), obradom primjedaba i izradom elaborata Konačnog prijedloga Generalnog urbanističkog plana grada Rijeke (2006.) kao dokumenta koji je, nakon izdavanja potrebnih suglasnosti, donesen u veljači 2007. Istovremeno, cjelokupni tijek izrade predstavljao je priliku za interaktivni pristup analizi sadržaja i rješenja važećih planova kao i prostornih planova u izradi, jer je rad na svakoj od navedenih planskih razina predstavljao provjeru polazišta i rezultata što je pomoglo u kreiranju jedinstvenog pristupa organizaciji i uređenju prostora te omogućilo selekciju prostornih planova, ili njihovih dijelova, za daljnju primjenu, odnosno izbora prostornih planova za koje je potrebno provesti postupak stavljanja izvan snage.

Na koncepcijskoj razini, Prostorni plan uređenja grada Rijeke, a nastavno na njega i Generalni urbanistički plan grada Rijeke, razvoj grada temelji na suženoj proizvodnoj osnovici, ali i na revitalizaciji geo-prometnog položaja grada i njegovog gravitacijskog područja, razvoju sektora usluga i funkcija koje iz njega proizlaze posebno razvoja tercijarnog i kvartarnog sektora usluga kao novih temeljnih razvojnih polazišta. U tom se kontekstu kroz navedene prostorne planove kao i prostorne planove užeg područja, (re)konstruira namjena površina, (re)dimenzionira niz sadržaja i funkcija, (re)organiziraju prometni i infrastrukturni sustavi, rezerviraju površine novog razvoja i štite kulturne, prirodne i ambijentalne vrijednosti grada. S druge strane, kao ravnopravni ciljevi postavljeni su razvoj novog mjerila grada te postizanje kreativnih urbanističkih rješenja koja potiču novu arhitektonsku i oblikovnu kvalitetu kao i stvaranje kvalitetnih javnih prostora neophodnih za zdrav gradski život.

b) Konceptualna obilježja planova donesenih tijekom primjene Programa mjera

Oslanjajući se na Prostorni plan uređenja grada Rijeke i Generalni urbanistički plan grada Rijeke, koji su dali temeljnu prostornu koncepciju cjelokupnog područja grada, doneseni prostorni planovi užih područja (usp. Pogl. III), obradili su različite tematske i prostorne cjeline: dominantno stambeno područje (3), zaštićenu povijesnu cjelinu (1), područje dominantne javne i društvene namjene (1), sportsko područje (1) i područja poslovnog sadržaja (3). Između donesenih, čak dva detaljna plana nastala su kao rezultat razrade prvonagrađenih natječajnih radova (Kampus i Benčić)

Planovi u izradi tretiraju sličan opseg tema: dominantno stambeno područje (4), zaštićenu povijesnu cjelinu (1), područja poslovnog sadržaja (2), te područje prometnog terminala (1). I u ovom slučaju, jedan detaljni plan nastaje kao rezultat razrade prvonagrađenog natječajnoga rada (terminal Zapadna Žabica), dak se unutar drugog (Stari grad) prihvaćaju prvonagrađeni natječajni rad Gradske knjižnice, te rješenje Gomile, nastalo kao rezultat specifičnog interdisciplinarnog rada po ovoj temi.

Presjek i rezultati planerskih tema u razdoblju primjene Programa mjera, u uskoj su vezi s koncepcijskim usmjerenjem i rješenjima Prostornog plana uređenja grada Rijeke. Prostorno rješavanje pojedinih građevinskih područja naselja u kojima Prostorni plan prepoznaje prostorne i razvojne potencijale, rezultiralo je pokretanjem izrade urbanističkih planova uređenja područja Brašćine-Lukovići-Pulac te Gornja Drenova, kojima je obuhvaćeno ne samo oko 270 ha gradskog područja, nego i izuzetno kompleksni zadaci stvaranja prostornog profila daljnjeg razvoja svih planiranih funkcija novih gradskih četvrti unutar kojih je dosadašnja urbanizacija ostavila rezultate dvojbene kvalitete. Štoviše, provedba narečenih urbanističkih planova uređenja pretpostavlja izradu detaljnih planova uređenja pojedinih istaknutih prostornih cjelina namijenih stanovanju, društvenim sadržajima i sl., kao i provedbu urbanističko-arhitektonskih natječaja, pri čemu je kvaliteta konačnog urbanističkog i arhitektonskog rješenja tih cjelina presudni motiv za određivanje ovakvog načina provedbe.

Istovremeno, dio detaljnih planova bio je usmjeren na kreiranje urbanističkih rješenja interpoliranja stambenog sadržaja različitog graditeljskog opsega unutar već izgrađenih stambenih područja poput Škurinjskog plasa, Rujevice i Zameta, rezultat čega je kontekstualna arhitektonska interpolacija pojedinačne građevine ili sklopa (Zamet, Rujevica) ili arhitektonsko rješenje koje se tek mora dobiti natječajnim putem (Škurinjsko plase). Možda najoriginalnije urbanističko rješenje, interpolacija višestambenih građevina duž sjevernog oboda povijesnog centra Drenove, svoju kontekstualnost temelji na odnosu višestambene građevine izrazito izdužene tlocrtne forme i prirodnog ambijenta s kojim se lokacija prožima, oponirajući tako naslijeđenoj, a recentnoj urbanoj matrici koja je takav odnos izrazito negirala.

Prema tipologiji, dominiralo je planiranje višestambenih građevina značajnijih kapaciteta: središte Drenove (do 100 stanova), stambeni blok Rujevica (do 200), Škurinjsko plase (do 300 stanova), s pretećim sadržajima. Potrebno je uzeti u obzir i niz lokacija određenih za druge oblike

izgradnje poput obiteljske i višeobiteljske, što je posebno izraženo u planiranju područja Brašćine-Pulac-Lukovići i Gornje Drenove, od kojih će mnoge tvoriti aktualnu tržišnu ponudu.

Kontinuitet planiranja šireg gradskog središta obuhvatio je kapitalne prostore bloka Benčić, područje Staroga grada kao i područje budućeg terminala na Zapadnoj Žabici. Planersku podlogu gotovo svih područja predstavljaju rezultati javnih natječaja, te je time zajamčena stručnost planerskog pristupa i njegova rezultatska neovisnost kao i proceduralna ispravnost i otvorenost stručnoj i općoj javnosti.

Za razliku od prethodnih, ovo je razdoblje primjene Programa mjera bitno obilježeno dvama detaljnim planovima uređenja kojima su obrađena kapitalna područja izrazito javne i društvene namjene (Kampus i budući Klinički bolnički centar) odnosno sportske namjene – kompleks bazena Kantrida. Za oba područja i namjene značajno je ne samo da nadilaze gradske okvire i značaj, nego i činjenica da se oba realiziraju istom po donošenju prostornog plana. Naime, područje Sveučilišnog kampusa i Kliničkog bolničkog centra na Trsatu ima ulogu specifičnog prostora centralnih sadržaja Grada Rijeke u segmentu visokog obrazovanja, znanosti i medicine, smještenog na sušačkom području grada u arealu neposrednih veza na sustav brzih cesta, na bliskoj udaljenosti gradskom središtu ali i postojećim i novim istočnim rezidencijalnim područjima, te tako čini svojevrsan antipod planiranom Sekundarnom gradskom središtu Rujevica, kao budućem (dominantno) komercijalnom gradskom središtu sličnih lokacijskih osobina. S druge strane, sportsko-rekreacijsko područje Kantrida treba svojim sadržajem udahnuti novu kvalitetu sportskoj komponenti ukupnog zapadnog gradskog obalnog pojasa te utjecati i na njegovo daljnje sportsko-rekreacijsko profiliranje i razvoj.

Vrlo slično stanje odnosi se i na područja poslovne namjene koja su razvijana prema ranijim detaljnim planovima (s izuzetkom područja Zvonimirove ulice za koje se temeljem postojećeg plana provodila imovinsko-pravna priprema), ali je inoviranje planskih rješenja bilo neophodno kako bi se uskladilo s dinamikom i rezultatima stavljanja područja u funkciju (Škurinjsko plase, Pećine).

Ono što je zajedničko svim opisanim planovima jest planiranje transformacije fizionomske slike naselja i traganje za novom kvalitetom prostornih i urbanističkih rješenja unutar područja obuhvata, tj. podizanje atraktivnosti, uređenosti i osmišljenosti te stvaranju urbanog ambijenta u mikro i makro mjerilu, primjerenoj gustoći, orijentaciji građevina, njihovoj visini, međusobnim udaljenostima, korespondenciji s izgrađenim i prirodnim prostorima i sl. U tom cilju, osim kroz pažljivu koordinaciju i kreiranje rješenja sadržanih u prostornim planovima, provedene je i nekoliko javnih urbanističko-arhitektonskih natječaja čime su urbanističke i arhitektonske teme zadobile pažnju javnosti.

c/ Površina područja obuhvaćena izradom prostornih planova

Površina područja obuhvaćena izradom prostornih planova, prema razdobljima primjene Programa mjera, prikazana je u sljedećoj tablici:

		Broj planova	Površina planova (ha)	Prosječna površina (ha)	Pokrivenost (%)
a.	Razdoblje izrade prostornog plana				
a.1.	Planovi izrađeni prije 1994.	11	541,18	49,20	40,94
a.2.	Planovi iz razdoblja 1994.-1999.	17	448,81	26,40	33,95
a.3.	Planovi iz razdoblja 1999.-2001.	12	107,87	8,30	8,16
a.4.	Planovi iz razdoblja 2001.-2003.	11+1*	* 112,31	10,21	8,50
a.5.	Planovi iz razdoblja 2004.-2006.	9+1***	111,67	12,41	8,45
	UKUPNO, a.1.- a.5.:	62	1321,84		100,00
b.	Planovi stavljeni van snage				
b.1.	- u razdoblju 1994.-1996.	3	59,83		
b.2.	- u razdoblju 1997.-1999.	13	758,49		
b.3.	- u razdoblju 1999.-2001.	2	17,50		
b.4.	- u razdoblju 2001.-2003.	2+2 dj. +1**	** 53,6		
b.5.	- u razdoblju 2004.-2006.	3	37,13		
	UKUPNO: b.1. – b.5.	21	926,55		
c.	Provedena usklađenja 1999.-01.	8	208,15		
d.	Usklađenja 2004.-2006.	7+1*			

* odnosi se na Prostorni plan uređenja grada Rijeke/ bez površine Prostornog plana uređenja,

** odnosi se na stavljanje izvan snage Prostornog plana uređenja Općine Rijeka,

*** odnosi se na Generalni urbanistički plan/bez površine Generalnog urbanističkog plana.

Iz prethodno izloženog i podataka sistematiziranih u tablici, vidljivo je da je u razdoblju primjene Programa mjera donesen sličan broj prostornih planova, slične sadržajne strukture i gotovo jednake površine obuhvata kao i vremenu primjene Programa mjera za razdoblje od 2001. do 2003. Naime, u oba razdoblja donesen je jedan plan šireg područja razine Prostornog plana uređenja (2003.), odnosno Generalni urbanistički plan (2007.), te 11 (2001.-2003.) odnosno 9 (2004.-2006.) prostornih planova užeg područja, pri čemu je u proteklom razdoblju ponešto povećana prosječna površina obuhvata. Slični odnosi vidljivi su i u segmentu prostornih planova stavljenih van snage.

Dublja analiza pokazuje da su u protekla dva razdoblja doneseni upravo oni prostorni planovi tj. Prostorni plan uređenja grada Rijeke i Generalni urbanistički plan grada Rijeke čijim će se prostornim rješenjima morati prilagođavati izradom novih prostornih planova, dijelom i za ona područja za koja je već izrađen urbanistički ili detaljni plan uređenja već donesen, ali je isti u većem ili manjem nesuglasju s planovima šireg područja. Na taj će način niz prostornih planova, posebno onih izrađenih prije 1994. godine, ali i dio kasnije donesenih, biti neophodno staviti van snage. Ipak, dio ranijih prostornih planova bit će potrebno staviti izvan snage i zbog njihove konzumiranosti u prostoru, kao i radi drugačije određenih područja posredne i neposredne provedbe utvrđenih Generalnim urbanističkim planom uređenja.

Međutim, upravo na tragu prostornih rješenja i plana procedura utvrđenih Prostornim planom uređenja i Generalnim urbanističkim planom, sljedeće četverogodišnje razdoblje bit će u značajnoj mjeri obilježeno donošenjem ponajprije urbanističkih planova uređenja velikih, pretežito stambenih, građevinskih područja poput područja Brašćine-Lukovići-Pulac i Gornja Drenova, izradom detaljnih planova kojima će se revidirati prostorna rješenja većih stambenih područja poput Trsata i Martinkovca, ali i traženjem optimalnog urbanističkog rješenja za nove prostorne cjeline stanovanja s pratećim sadržajima poput Rujevice, dijelova područja Brašćine-Pulac i dr.

Osim navedenih, i druge manje i/ili namjenom i sadržajem specifične prostorne cjeline namijenjene poslovnim, javnim i društvenim i drugim sadržajima, također će predstavljati izrazito zanimljive planerske teme, jer će njihovo uklapanje i doprinos općoj urbanoj slici grada, ekonomija zahvata te usmjerenost prema kvaliteti urbanističkog i arhitektonskog rješenja predstavljati veliki izazov za stručnu i opću javnost.

d) Provedba prostornih planova tijekom razdoblja primjene Programa mjera

Osnovno obilježje i ovog razdoblja primjene Programa mjera ogleda se u kontinuitetu provedbe prostornih planova, posebno onih donesenih temeljem Programa mjera za unaprjeđenje stanja u prostoru za razdoblje 2001-2003, te 2004.-2006. U razdoblju od 2004. godine, u odnosu na proteklo razdoblje (2001.-2003), u provedbi prostornih planova, sudjeluje značajno veći i raznovrsniji broj investitora u rasponu od Grada Rijeke, preko komunalnih društava (plinifikacija) i javnih poduzeća, dioničkih društava i fizičkih osoba, ali i ustanova poput Sveučilišta koje u ovom razdoblju pokreće izgradnju Kampusu i njemu pratećih investicija, što je pokazatelj buđenja tržišnih odnosa. U značajnoj mjeri (vlasnička priprema, i/ili komunalno opremanje zamljišta i sl.), u najvećem broju zahvata, samostalno ili zajedno s drugim investitorima, što je češći slučaj, sudjelovao je i Grad Rijeka.

d.1. Provedba prostornih planova užeg područja

Najistaknutiji primjeri provedbe detaljnih planova uređenja u proteklom razdoblju jesu:

- Detaljni plan uređenja Zagrad – provedba plana nastavljena je izgradnjom (i skorim dovršenjem) poslovno-stambenog kompleksa iznad garaže „Zagrad“, potpunom rekonstrukcijom Samostana Srca Isusova te dovršetkom izgradnje stepenišne komunikacije s liftom na spoju ulice Dolac i Ulice Ivana Pavla II,
- Detaljni plan uređenja Stari grad – izgrađen stambeno-poslovni blok Medulićeva ulica-Grivica, dovršena i puštena u rad garaža Klobučarićev trg, proveden natječaj za Gradsku knjižnicu na Klobučarićevom trgu, uređeni trgovi Šišmiš i Matije Vlačića Ilirika s rekonstrukcijom infrastrukture i novom javnom rasvjetom, te u cijelosti pripremljena dokumentacija i izdana građevna dozvola za uređenje Trga svete Barbare, Medulićeve ulice i Ul. P. R. Vitezovića. U Agatićevoj ulici dovršene pripreme za izgradnju završne građevine bloka (ex salona „Drvo“);
- Detaljni plan uređenja pomorskog putničkog terminala – uz postojeći, izgrađen je novi cestovni most na spoju Rive boduli i Riječkog lukobrana, a u funkciji građevine novog pomorskog putničkog terminala izgradnja koje je u tijeku;

- Detaljni plan uređenja dijela naselja Srdoči – realiziran program POS-a izgradnjom triju (3) višestambenih građevina, u tijeku je izgradnja još jedne višestambene građevine u nastavku novoplanirane ulice (izvan progama POS-a), sve s pripadajućim prometnim i javnim površinama;
- Detaljni plan uređenja centra Gornji Zamet - dovršetak izgradnje građevina s oko 110 stanova za stradalnike domovinskog rata bio je očit poticaj daljnjoj urbanizaciji koja je obuhvatila gradnju najprije višestambenih građevina (i za tržište i za stradalnike domovinskog rata) planiranih duž zapadne strane Primorske ulice, kao i novoplaniranih ulica, koja je upravo u tijeku. Također, dovršena je izgradnja proširenja zametskog groblja, a pred dovršetkom je i izgradnja Baptističke crkve te priprema za izgradnju planiranih prometnica i uređenja javnih površina;
- Detaljni plan uređenja središta područja Drenova – u cijelosti proveden program izgradnje višestambenih građevina (4) s 80-ak stanova za potrebe Sveučilišta u Rijeci, s potpuno novom komunalnom infrastrukturom i dijelom planiranih prometnica, te tako oživotvoreno vrlo specifično i kvalitetno urbanističko rješenje nove gradnje u zaleđu povijesnog središta Drenove, a na spoju s prirodnim ambijentom;
- Detaljni plan uređenja dijela športskog područja Kantrida – izgradnja planiranog bazenskog kompleksa, prometnica i plažnog pojasa u tijeku;
- Detaljni plan uređenja područja poslovno-trgovačkog centra na Pećinama – dovršen i u stavljen u funkciju “Rijeka – trgovački centar”, poslovni centar s garažom, te glavnina pripadajućih prometnica. Opsežniji prometni zahvat svakako je bio izgradnja novog kružnog raskrižja – rotora koji se, nakon što su prošle gužve vezane uz početak funkcioniranja ove građevine, pokazao dobrim rješenjem, te su njegovi učinci putokaz za prometno rješenje sličnih lokacija.
- Detaljni plan uređenja područja Sveučilišnog kampusa i Kliničkog bolničkog centra na Trsatu – obnovljena ex centralna zgrada vojarnje i stavljena u funkciju Akademije primijenjenih umjetnosti, te izrađena projektna dokumentacija za građevine 1. faze Kampusa: zgrade Filozofskog i Učiteljskog fakulteta, Građevinskog fakulteta, Sveučilišnih odjela, zgrada studentske prehrane, uprave i paviljona studentskog smještaja kapaciteta približno 800 ležaja, energane i prometnica.
Osim navedenog, tijekom izrade Detaljnog urbanističkog plana, polovicom 2004. godine proveden je javni natječaj za izradu Idejnog arhitektonskog rješenja studentskog smještaja i prehrane unutar Kampusa Sveučilišta, a polovicom 2006. godine, temeljem važećeg Detaljnog plana uređenja, proveden je javni natječaj za izradu Idejnog arhitektonskog rješenja društveno-kulturnog centra Kampusa Sveučilišta, temeljem kojih je izrađena odnosno pokrenuta izrada projektne dokumentacije za navedene građevine Kampusa.
- Detaljni plan uređenja stambenog bloka Rujevica – pokrenuta izgradnja dviju građevina s oko 120 stanova i pripadajućom komunalnom i prometnom infrastrukturom, a pred okončanjem imovinsko-pravna priprema za preostale 4 građevine s oko 80 stanova;
- Detaljni plan uređenja zone ulaza u groblje Kozala – pokrenuta izgradnja planirane uglovne građevine u funkciji smještaja novog ulaza i upravno-uslužnog sadržaja;
- Detaljni plan uređenja dijela radne zone R-9 u Škurinjama – dovršena rekonstrukcija Osječke ulice na tri traka kao i dijela Škurinjske ceste u dijelu planiranog raskrižja u funkciji pristupa novoj garažnoj i upravnoj zgradi „Autotransa“ izgradnja koje je pred dovršetkom, izgrađen planirani pješački most u zoni raskrižja te uklonjena građevina ex ekonomije radi rekonstrukcije raskrižja Osječka-I.L.Ribara-Škurinjska cesta. Od preostalih planiranih zahvata, u tijeku je izgradnja trgovačkog centra „Mercator“, a pred početkom radovi na izgradnji rotora s dijelom pripadajućih prometnica.
- Izmjena i dopuna PUP-a Škurinjska draga – dovršena gradnja i stavljene u funkciju građevine pastoralnog centra te sjedište Caritasa Riječke nadbiskupije, uređenje trga i stepeništa u tijeku;
- Detaljni plan uređenja dijela komunalno-servisne zone Škurinje – izgrađena baždarnica;
- Detaljni plan uređenja povijesne jezgre Trsata – uz trsatsko svetište započela izgradnja Aule Ivana Pavla II.

Osim navedenog, temeljem Prostornog plana uređenja grada Rijeke i drugih prostornih planova užeg područja realiziran je niz drugih zahvata u prostoru poput rekonstrukcija komunalne i prometne infrastrukture, rekonstrukcija građevina različitih namjena, izgradnja obiteljskih i višeobiteljskih građevina i dr.

d.1. Provedba prostornih planova šireg područja

Polovicom 2006. godine konačno je dovršena istočna dionica tkzv. zaobilaznice od čvora Orehovice do čvora Sveti Kuzam, a u prosincu je otvorena i prva dionica ceste D-404 od čvora Draga do čvora Vežica tj. do spoja sa Ulicom Zdravka Kučića. U sklopu ovog zahvata izvedena je rekonstrukcija čvora Orehovica kao interregionalnog čvora čime su, protivno dokumentima prostornog uređenja (Prostorni plan uređenja Općine Rijeka, Prostorni plan uređenja grada Rijeke), ukinuti dotadašnji priključci na mrežu gradskih prometnica. Zatvaranje čvora Orehovica izravno je utjecalo na preraspodjelu prometnih tokova i povećanje prometnih volumena unutar dijelova lokalne prometne mreže, primarno ionako vrlo opterećenog čvora Škurinje, Osječkoj ulici i Ulici 1. maja, ali i kroz izrazito povećanje prometa na dva uzdužna prometna koridora koji prolaze gradskim središtem. Primjerice, na Strossmayerovoj ulici, Krešimirovoj ulici i Ulici 1. maja povećanje broja vozila iznosi i do 20 %(!), a u vršnim periodima grad je na rubu zagušenja.

Povećanje prometa unutar gradskog središta - usporedba travanj - listopad 2006. godine.

Oznaka ulice		R6	R38	R 40-41	R 46-47	R 24-25	R 20-21	Ukupno
2006.		(Krešimirova)	(Vukovarska)	(1. maja)	(Laginjina)	(Račkoga)	(Strossmay.)	(+sub.+ned.)
Ponedjeljak	IV	10612	10753	6623	3126	5592	24000	60706
	X	12790	13871	7361	3147	7005	28509	72683
Povećanje		21778	3118	738	21	1413	4509	11977
Index	IV/X	1.21	1.29	1.11	1.01	1.25	1.19	1.20
Utorak	IV	11869	12062	7417	3046	6292	26061	66747
	X	12403	13455	7399	3020	6804	28231	71312
Srijeda	IV	11772	11886	7411	2981	6099	25255	65404
	X	12458	13302	7392	3001	6769	28270	71192
Četvrtak	IV	12160	12065	7503	2968	6243	25905	66844
	X	12641	13444	7567	3037	6956	28603	72248
Povećanje		481	1379	64	69	713	2698	5404
Index	IV/X	1.04	1.11	1.01	1.02	1.11	1.10	1.08
Petak	IV	12874	12538	7782	3167	6439	26425	69225
	X	12728	14021	7510	3167	7268	28745	73457
Ukupno	IV	75500	75013	47711	19871	38312	165117	421524
	X	79709	85918	49509	19994	43774	185432	464336
Povećanje		4209	10905	1798	123	5462	20315	42812
Indeks	IV/X	1.06	1.15	1.04	1.01	1.14	1.12	1.10

Izrazita prometna opterećenja u promatranom razdoblju 2004. – 2006. g. bilježe se i na prostoru gradskog središta. Automatski brojači prometa, postavljeni na šest strateških pozicija u gradu, pokazuju da tijekom dana u centar grada ulazi oko 70.000 (i do 73.000!) radnim danom, a do 55.000 neradnim danom. Tako su djelomično poništeni pozitivni učinci uvođenja sustava automatskog upravljanja prometom koji je realiziran u gradu u nekoliko posljednjih godina, čime je bilo postignuto da u gradskom središtu i prilazima gradu promet ipak kontinuirano teče, bez izrazitih zastoja.

U posljednje dvije godine izvedeno je na gradskoj cestovnoj mreži nekoliko značajnijih zahvata koji su imali za cilj poboljšanje odvijanja prometa u pojedinim dijelovima grada, primjerice rekonstrukcija Osječke ulice na tri prometna traka na dionici od čvora Škurinje do raskrižja za trgovačke sadržaje "Konzum" i "Parkovi", izvedena 2005. godine. Ovim zahvatom smanjene su gužve na ovom potezu, a pravi efekti očekuju se po izgradnji planiranog rotora.

Također je izvršena opsežna rekonstrukcija raskrižja dijela Škurinjske ceste u funkciji pristupa novoj garaži Autotransa te osnovnoj školi, u sklopu čega je izgrađen i nathodnik za sigurno odvijanje pješačkog prometa prema osnovnoj školi „Ivana pl. Zajca“.

Iako utvrđeni detaljnim planovima uređenja, navedeni zahvati proizlaze iz prometne koncepcije Prostornog plana uređenja koja predviđa prostorno razdvajanje prometnih tokova u funkciji stambenih tokova od onih usmjerenih prema sadržajima unutar građevinskih područja za izdvojenu namjenu, rekonstrukciju svih značajnih prometnica širenjem istih na barem tri prometna traka, kao i rekonstrukciju pripadajućih raskrižja radi povećanja propusnih moći.

V. PRAĆENJE STANJA U PROSTORU

a) Propisi koji utječu na prostorno planiranje

Proteklo razdoblje primjene Programa mjera bilo je obilježeno promjenom temeljnog zakonskog akta donošenjem Izmjena i dopuna Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“ broj 100/04) u srpnju 2004. godine. Osnovni cilj izmjena i dopuna zakona bio je zaštita obalnog područja koje je, kao područje koje obuhvaća sve otoke, pojas kopna u širini od 1000 metara od obalne crte i pojas mora u širini od 300 metara od obalne crte, utvrđeno i određeno kao zaštitno obalno područje mora (ZOP), od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku.

U rujnu 2004. godine stupila je na snagu Uredba o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora („Narodne novine“ broj 128/04.) koja nalaže usklađenje prostornih planova, kako je prethodno opisano.

Osim navedenih, značajan utjecaj u prostoru izazvalo je donošenje Pravilnika o ambalaži i ambalažnom otpadu („Narodne novine“ broj 97/05 i 115/05), a temeljem Zakona o otpadu („Narodne novine“ broj 178/04). Naime, njegova primjena od 1.1.2006. godine značajno je utjecala na redukciju sastava i broja eko-otoka postavljenih na području grada jer je napušteno dragovoljno, a uvedeno prikupljanje staklene, PET i aluminijske ambalaže s novčanom nakandom.

Određen utjecaj u prostoru imat će i primjena Strategije gospodarenja otpadom Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 130/05), donesene u listopadu 2005., temeljem koje se trebaju izraditi nacionalni Plan gospodarenja otpadom, potom Plan gospodarenja otpadom županija (za Primorsko-goransku u izradi), gradova i općina.

Iako nemaju prioritetan utjecaj na prostorno odnosno urbanističko planiranje, neki od akata koje je u proteklom razdoblju donio Grad Rijeke imaju izravan utjecaj na izgled i uređenje grada, te u tom smislu daju izravan doprinos i provedbi prostornih planova šireg i užeg područja.

U tom smislu potrebno je navesti donošenje:

- Odluke o visini spomeničke rente („Službene novine“ Primorsko-goranske županije broj 51/06),

Odluka ima uporište u Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara ("Narodne novine" broj 69/99, 151/03 i 157/03), a donesena je s ciljem trajnog ulaganja u održavanje i obnovu građevina i cjelina koje imaju svojstvo kulturnog dobra.

- Pravilnika o uvjetima za postavljanje predmeta i privremenih objekata („Službene novine“ Primorsko-goranske županije broj 1/07.), koji je u siječnju 2007. godine donijelo Poglavarstvo grada Rijeke temeljem Odluke o davanju u zakup javnih površina i drugih nekretnina u vlasništvu Grada Rijeke za postavljanje privremenih objekata te reklamnih i oglasnih predmeta (Službene novine 51/06.) te u sklopu realizacije Odluke o donošenju Prostornog plana uređenja grada Rijeke („Službene novine“ Primorsko-goranske županije broj 31/03, 26/05).

Donošenjem Pravilnika utvrđeni su uvjeti za smještaj (bez obzira na vlasnički status nekretnine) i oblikovanje, zone i postupak za postavljanje privremenih objekata (kiosk, montažni objekt, pokretna naprava, ugostiteljska terasa, predmeti za sakupljanje otpada i dr.), različitih predmeta (uglavnom namijenjenih reklamiranju i oglašavanju), ali i čekaonica, opreme dječjih igrališta te predmeta spomeničkog karaktera, čime se u znatnoj mjeri utječe ne samo na oblikovanje gradskog ambijenta, nego i daje potpora provedbi prostornih planova u segmentu detalja koje nije moguće parcijalno sagledavati i rješavati.

b) Vlasnički odnosi na nekretninama i tendencije

Razdoblje primjene Programa mjera u proteklom razdoblju s jedne je strane obilježeno doprinosom grada Rijeke da se usklade katastarski i gruntovni podaci o nekretninama, a s druge

strane trajnim naporom Grada Rijeke u rješavanju imovinsko-pravnih odnosa kao preduvjeta realizacije gradskih projekata te prometne i komunalne infrastrukture.

U tom smislu, a temeljem Sporazuma o provođenju tehničke reambulacije i katastarske izmjere u svrhu izrade katastra nekretnina na području grada Rijeke, koji su 2002. godine sklopili Grad Rijeka i Državna geodetska uprava, 2005. godine Grad Rijeka i Državna geodetska uprava potpisali su s tvrtkom Geoprojekt ugovor o za obavljanje geodetsko-katastarskih usluga u svrhu izrade katastra nekretnina za područje katastarskih općina Stari grad i Sušak. Dosad izveden opseg radova uključio je obilježavanje međa i drugih granica vidljivim oznakama, izmjeru međa, čestica zgrada i drugih građevina, ažuriranje i dopunjavanje digitalnog katastarskog plana, numeraciju čestica, izračun površina katastarskih čestica, izradu popisnih listova te određivanje granice pomorskog dobra.

U cilju realizacije kapitalnih gradskih projekata, kao i niza drugih komunalnih zahvata, Grad Rijeka je u razdoblju primjene Programa mjera pokrenuo, provodio i/ili dovršio imovinsko-pravnu pripremu niza lokacija. Primjerice, programi izgradnje višestambenih građevina na Srdočima, Drenovi, Rujevici, Gornjem Zametu, kao i izgradnja kompleksa bazena Kantrida, u cijelosti su popraćeni izgradnjom prometne i komunalne infrastrukture za koju je, temeljem prethodno izrađenih prostornih planova, provedena imovinsko-pravna priprema temeljena, uglavnom, na otkupu zemljišta od fizičkih osoba. Otkupom nekretnina Hrvatskih željeznica, Grad Rijeka stvorio je vlasnički preduvjet za realizaciju autobusnog terminala Zapadna Žabica, jednako kao i za izgradnju nove zgrade Gradske knjižnice Rijeka za koju je krajem 2004. godine otkupljeno pravo građenja na Klobučarićevom trgu. Za neke kapitalne infrastrukturne projekte, poput kružnog raskrižja u Osječkoj ulici ili ceste oznake 233, također je otkupom nekretnina u vlasništvu niza pravnih i fizičkih osoba dovršena imovinsko-pravna priprema, dok je u tijeku imovinsko-pravna priprema za izgradnju prometne i komunalne infrastrukture koja će podržavati realizaciju projekta kao što je Sveučilišni kampus.

Opći rast vrijednosti nekretnina, koji ima izraženu tendenciju jačanja, prouzročio je i sve veće troškove imovinsko-pravne pripreme, pa u konačnici i realizacije svih planiranih građevina. S tim u vezi, u postupku pripreme česta su bila i vještačenja vrijednosti nekretnina, posebno na predjelima izloženim jačoj urbanizaciji.

c) Suradnja s mjesnom samoupravom

Suradnja s mjesnom samoupravom tj. mjesnim odborima i njihovim stanovnicima odvija se poglavito tijekom izrade i donošenja prostornih planova, što je posebno bilo izraženo u razdoblju dodatnog javnog uvida u Konačni prijedlog Generalnog urbanističkog plana, 2005. godine, a i izvan tog postupka, uočen je interes šire javnosti tijekom trajanja javne rasprave za dio prostornih planova (primjerice DPU Sveučilišnog kampusa i Kliničkog bolničkog centra na Trsatu, UPU područja Brašćine-Lukovići-Pulac, UPU komunalno-servisnog područja Srdoči i dr.), realizacija kojih temeljito zahvaća i mijenja prostor. Međutim i izvan opisanih postupaka, dio mjesnih odbora njeguje tematsku ili periodičnu komunikaciju sa strulnim službama grada Rijeke.

d) Kvantificirani pokazatelji provedbe prostornih planova

1. Izdane lokacijske dozvole

Pregled izdanih lokacijskih dozvola dan je temeljem podataka Ureda državne uprave u Primorsko-goranskoj županiji, Službe za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, graditeljstvo i imovinsko-pravne poslove, a odnosi se na razdoblje primjene prethodnog Programa mjera.

Potrebno je naglasiti da se lokacijska dozvola za zahvat u prostoru izdaje, osim u posebnim slučajevima određenim zakonom, na onim područjima koja nemaju donesen detaljni ili urbanistički plan uređenja, pa su uvjeti zahvata određeni Prostornim planom uređenja grada Rijeke (Sl.N. 31/03, 26/05) ili u situaciji neusklađenosti prostornog plana užeg područja s Prostornim planom uređenja grada Rijeke.

Prikaz broja i strukture izdanih lokacijskih dozvola u razdoblju primjene Programa mjera

	ZAHVAT U PROSTORU	IZDANO DOZVOLA	UČEŠĆE (%)
1.	Stambene, stambeno-poslovne i poslovne građevine	336	73,6
	Gradnja i rekonstrukcija niske stambene građevine	214	
	Gradnja i rekonstrukcija visoke stambene građevine	39	
	Gradnja i rekonstrukcija niske stambeno-poslovne građevine	25	
	Gradnja i rekonstrukcija visoke stambeno-poslovne građevine	24	
	Gradnja i rekonstrukcija poslovne građevine	10	

	Prenamjena dijela građevine u poslovni prostor	5	
	Gradnja i rekonstrukcija pomoćne građevine	19	
2.	Građevine javnog i društvenog sadržaja	9	2,0
3.	Industrijske građevine	10	2,2
4.	Infrastrukturne građevine i uređenje javnih površina	92	20,2
4.1.	Građenje i rekonstrukcija cesta i kolno-pješačkih površina	38	
4.2.	Građenje i rekonstrukcija električne, vodovodne, kanalizacijske, plinske i telekomunikacijske mreže i pratećih građevina	50	
4.3.	Građenje i rekonstrukcija groblja, parkova i zelenih površina	4	
5.	Ostali zahvati u prostoru	9	2,0
	U K U P N O 1 – 4	456	100,0

Struktura podataka dobivenih iz Ureda državne uprave usporediva je strukturom podataka sadržanih u Izvješću o stanju u prostoru za razdoblje 2001.-2003., što nam omogućuje donošenje određenih zaključaka.

Ponajprije, iako je u razdoblju primjene Programa mjera izdano 456 lokacijskih dozvola, što je za oko 13,5 % manje u odnosu na razdoblje 2001.- 2003, potrebno je uočiti da je u tom razdoblju bilo izdano čak 120 lokacijskih dozvola s pravom građenja po posebnom propisu, čime su donekle sanirane posljedice uglavnom bespravne gradnje ranijih razdoblja. Bez razmatranja te kategorije, može se zaključiti da je broj izdanih lokacijskih dozvola u proteklom razdoblju zapravo veći (za oko 50). U strukturi izdanih dozvola, također su ponešto izmijenjeni globalni odnosi. Naime, povećan je broj izdanih lokacijskih dozvola po gotovo svim kategorijama zahvata u prostoru, osim za gradnju i rekonstrukciju infrastrukture, gdje je ostao isti, te za gradnju i rekonstrukciju građevina javne i društvene namjene, gdje je bitno smanjen.

2. Izdani izvodi

Na područjima za koje je donesen detaljni ili urbanistički plan uređenja, nadležni ured državne uprave izdao je i izvode iz tih planova kako slijedi:

Prikaz broja i strukture izdanih izvoda u razdoblju primjene Programa mjera

	Vrsta izvoda	Izdano	Učešće (%)
1.	Izvod iz detaljnog plana uređenja	821	86,9
2.	Izvod iz urbanističkog ili prostornog plana uređenja	124	13,1
	Ukupno 1.-2.	945	100,0

U odnosu na razdoblje primjene prethodnog Programa mjera, izuzetno je povećan (preko 60 %) broj izvoda iz detaljnog plana uređenja (821/503), te smanjen broj izvoda (za 2/3) iz urbanističkog odnosno prostornog plana (124/384). Ovakve promjene morale su nastupiti s obzirom na povećan opseg izrade detaljnih planova, kao i zbog donošenja Prostornog plana uređenja grada Rijeke temeljem kojeg nije bilo moguće izdati izvod za mnoge zahvate u prostoru (s izuzetkom prometnica, javnih površina i infrastrukture te određenih oblika rekonstrukcije) na područjima čije je uređenje trebalo sadržajno urediti urbanim pravilima i drugim odredbama Generalnog urbanističkog plana.

3. Izdane građevinske dozvole

Pregled izdanih građevinskih dozvola dan je temeljem podataka Ureda državne uprave u Primorsko-goranskoj županiji, Službe za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, graditeljstvo i imovinsko-pravne poslove za razdoblje primjene prethodnog Programa mjera. Doduše, riječ je o zbirnim podacima iz kojih se moglo selektirati određene, ali ipak ne sve skupine zahvata u prostoru i ne na način kako je to prikazano u Izvješću o stanju u prostoru za razdoblje od 2001.-2003. Tako, primjerice, nije moguće razlučiti građevne dozvole uzdate za poslovne građevine od stambenih i stambeno-poslovnih građevina, niti razlučiti da li je dozvola izdana za zahvat gradnje i/ili rekonstrukcije.

Prikaz broja i strukture izdanih građevinskih dozvola u razdoblju primjene Programa mjera

	ZAHVAT U PROSTORU	IZDANO DOZVOLA	UČEŠĆE (%)
1.	Stambene, stambeno-poslovne i poslovne građevine	433	84,9
	Gradnja i rekonstrukcija stambenih, poslovnih i st.- posl. građevina	431	
	Gradnja i rekonstrukcija hotelskih građevina	2	
2.	Građevine javnog i društvenog sadržaja	13	2,5
2.1.	Gradnja i rekonstrukcija javnih građevina, građevina za odgoj, obrazovanje, kulturu, šport i rekreaciju	13	
3.	Industrijske građevine	5	1,0
4.	Infrastrukturne građevine i uređenje javnih površina	59	11,6
4.1.	Gradnja i rekonstrukcija cesta i kolno-pješačkih površina	21	
4.2.	Gradnja i rekonstrukcija električne, vodovodne, kanalizacijske, plinske i telekomunikacijske mreže i pratećih građevina	31	
4.3.	Gradnja i rekonstrukcija groblja, parkova i zelenih površina	7	
	U K U P N O 1 – 4	510	100,0

U razdoblju primjene Programa mjera izdano je 510 građevinskih dozvola, što je za 11,8% manje u odnosu na razdoblje 2001.-2003, kada je izdano 578 građevinskih dozvola. U strukturi izdanih dozvola, ponešto su izmijenjeni odnosi po kategorijama zahvata u prostoru. Naime, osim gotovo jednakog broja izdanih građevinskih dozvola za industrijske građevine, u odnosu na prethodno razdoblje, izdano je oko 11 % manje građevinskih dozvola za gradnju i rekonstrukciju stambenih, stambeno-poslovnih i poslovnih građevina, ali i preko 30 % više građevinskih dozvola za gradnju i rekonstrukciju cesta infrastrukture, parkova i zelenih površina.

Smanjenje broja građevinskih dozvola, posebno u kategoriji gradnje i rekonstrukcije stambenih, poslovnih i stambeno-poslovnih građevina, ne stoji u skladu s izrazito povećanim brojem izdanih izvoda iz urbanističkih i detaljnih planova uređenja, a za istu kategoriju namjene, pa je opravdano očekivati da će se u sljedećem razdoblju ovi odnosi izbalansirati. Ipak, osim razloga koji se mogu naći u primjeni zakonskih propisa u segmentu prostornog planiranja (Uredba o ZOP-u) i s tim u vezi zastoja u izradi prostornih planova za vitalno obalno područje (a u primjeru grada Rijeke unutar zaštićenog obalnog pojasa nalaze se sv agrađevinska područja do tkzv. zaobilaznice) uzrokovanog potrebom usklađenja prostornih dokumenata šireg i užeg područja obuhvata (kako je prethodno obrazloženo), dio razloga valja tražiti i postupnoj saturaciji prometno i infrastrukturno opremljenog gradskog područja, odnosno potrebi da se otvaraju postupci pripreme i opremanja novih prostora gradnje.

Povećan broj izdanih građevinskih dozvola za infrastrukturu, osim povećanom opsegu aktivnosti, držimo da se može pripisati i mogućnosti neposredne provedbe Prostornog plana uređenja grada Rijeke u ovom segmentu zahvata.

Usporedni prikaz broja i strukture izdanih izvoda i dozvola tijekom primjene Programa mjera za razdoblje 2001.-2003. i 2004.-2006.

Zahvati u prostoru - zbirni podaci	1	2	3
	Izdano u razdoblju 2001.-2003.	Izdano u razdoblju 2004.-2006.	Odnos 2/3
Lokacijske dozvole	527	456	86,5
Izvodi iz planova	887	945	106,5
Građevinske dozvole	578	510	88,2
Ukupno	1.992	1.911	95,9

4. Gradnja bez zakonske osnove

Temeljem podataka dostavljenih od Uprave za inspekcijske poslove Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, razvidno je da su u razdoblju primjene Programa mjera, na području grada Rijeke evidentiran sljedeći opseg bespravne izgradnje:

- rješenja o uklanjanju bespravno izgrađenih građevina ili građevina u izgradnji,	147,
- prekršajne prijave,	19,
- zaključak o dozvoli izvršenja rješenja,	101,
- zaključak o obustavi postupka,	98,

- zaključak o obustavi administrativnog izvršenja rješenja,	46,
- zaključak o odgodi administrativnog izvršenja rješenja,	17,
- ostali zaključci ,	123,
- ostala pismena	1676.

e) Drugi čimbenici od značaja za stanje u prostoru

e.1. Stanje prometnog sustava

U razdoblju od 2004. do 2006. g. još se uvijek bilježe jaka prometna opterećenja kako na tkzv. zaobilaznici grada, tako i u gradskom središtu, a zamjetno je i ujednačenje prometnog opterećenja kroz dulje satne periode i prepoznavanje vršnih perioda u danu, umjesto vršnih sati.

Promet na najznačajnijoj gradskoj prometnici, tkzv. zaobilaznici, odnosno gradskoj autocesti, nastavlja rasti, te u ljetnom razdoblju dostiže veličinu od gotovo 37.000 vozila u prosječnom ljetnom dnevnom prometu te je drugi kolnik prioritetna potreba na koju se, nažalost, ukazuje već gotovo čitavo desetljeće!

Izrazito jaki prometni volumeni na gradskim prometnicama i tkzv. zaobilaznici predstavljaju izvor neželjenih učinaka na prostor i ljude poput onečišćenja okoliša imisijama, bukom, zazuzećem svih raspoloživih površina prometom u mirovanju i dr. Osim neophodne sanacije stanja, posebno dijelova ugroženih bukom, neophodno je jačanje javnog prijevoza, decentralizacija sadržaja unutar gradskog područja, trajna edukacija građana ali i uređenje javnih, prometnih i drugih površina na način da se stimulira pješčenje i korištenje alternativnih oblika prijevoza gdje je to moguće.

Brojenje prometa od 2003. do 2005.g. – brojačka mjesta automatskog brojenja prometa na gradskoj obilaznici (izvor: publikacije Hrvatskih cesta, brojenje prometa)

Godina	brojačko mjesto Matulji – Diračje		brojačko mjesto Katarina	
	PGDP	PLDP	PGDP	PLDP
2003.	21854	35143	22802	30515
2004.	21938	35993	24873	32256
2005.	23086	36703	26018	32636

e.2. Javni gradski prijevoz

Prema podacima koje o broju prevezenih putnika vodi KD Autotrolej, godišnje se u gradskim javnim prijevozom koristi više od trideset i pet milijuna putnika. Značajno je uočiti da nakon određenog pada broja putnika u 2002. godini, od 2003. godine broj putnika počinje rasti. Unutar strukture prevezenih putnika, najveći je udio pokaznih karata (oko 84%), dok na karte kupljene izvan vozila otpada tek oko 14%.

Od značajnijih zahvata u segmentu javnog prijevoza treba istaknuti izgradnju okretišta s pratećim parkiralištem na lokaciji Pehlin, na prostoru koje je za to predvidio važeći urbanistički plan. Gradska autobusna linija „produžena“ je do ove točke, gdje se realizirala svojevrсна park&ride lokacija javnog prijevoza do koje putnici mogu doći vlastitim vozilom, parkirati te nastaviti put prema gradu autobusom, što su korisnici vrlo dobro prihvatili, te tako potvrdili da treba nastaviti s realizacijom ovakvih objekata i u drugim dijelovima grada te širiti park&ride mrežu.

Rast putnika/korisnika javnog prijevoza ukazuje na povratak povjerenja i značaja ovog oblika prijevoza, te tako opravdava ne samo tekuća nego i zahtijeva planiranje razvoja sustava i ulaganja u razvoj. Dugoročno, jačanje javnog prijevoza smanjuje prometni volumen na prometnicama. Unutar strukture korisnika, potrebno je zapaziti rast radničkih i studentskih karata što neizravno ukazuje na rekonstrukciju gospodarstva i jačanje obrazovne i sveučilišne profilacije grada.

Broj i struktura putnika prevezenih u javnom gradskom autobusnom prijevozu, 2004.- 2006.
(Izvor: KD Autotrolej)

OPIS	2004.	2005.	2006.	%	INDEKS 06./04.
RADNIČKA	8.915	8.679	8.503	23,9	95,38
RADNIČKA GODIŠNJA	74	172	185	0,5	250,00
ĐAČKA OŠ	2.195	2.180	2.097	5,9	95,53
ĐAČKA SŠ I STUDENTSKA	10.482	10.917	11.301	31,8	107,81
MIROVINSKA	2.773	2.601	2.439	6,9	87,96
SOCIJALNA	3.862	3.855	3.720	10,5	96,32
POVLAŠTENNA KARTA	457	988	1.183	3,3	258,86
POKAZNA KARTA	28.758	29.392	29.428	83,45	102,33
KARTA U VOZILU	856	826	812	2,30	94,86
KARTA IZVAN VOZILA	5.524	5.361	5.025	14,25	90,97
DNEVNA KARTA	0	0	0	0,00	0,00
UK. REDOVNA DJELATNOST	35.138	35.579	35.265	99,08	100,36
IZV. DJELATNOST	382	345	328	0,92	85,86
SVEUKUPNO	35.520	35.924	35.593	100,00	100,21

e.3. Parkirališta i garaže

Trend povećanja stupnja motorizacije nastavlja se i dalje što dodatno povećava potrebu za parkirnim mjestima, posebno u gradskom središtu. U protekle 4 godine u gradu Rijeci je registrirano 10% više vozila. Trend rasta broja vozila u razdoblju od 1997 – 2000. iznosio je od 1-3% godišnje. Skokovit porast od 9% zabilježen je 2001. godine, da bi u posljednje dvije godine iznosio oko 3%.

Na prostoru šireg gradskog središta 2004. godine bilo je oko 5400 označenih parkirnih mjesta, da bi se taj broj 2006. godine povećao na 5800, zahvaljujući izgradnji nove garaže na Klobučarićevom trgu. Nove parkirališne kapacitete bit će i nadalje potrebno realizirati gradnjom garaža, budući su ulične i druge površine iscrpljene. Štoviše, s većeg dijela postojećih površina bit će potrebno postupno ukloniti parkiranje (npr. gatovi i obale u putničkoj luci, sjeverna Delta), te ih provesti planiranoj namjeni, što će također nametnuti potrebu gradnje garažnih građevina.

Sustavno rješavanje ovog problema pridonosi podizanju kvalitete javnog prostora, potiče pješačenje i uređenje pješačkih površina, a time i kvaliteti urbanog ambijenta uopće. Međutim, osim gradskog središta, programom gradnje garažnih građevina bit će potrebno obuhvatiti i stambena i druga područja i izvan gradskog središta.

Broj parkirnih/garažnih mjesta gradskog središta i broj registriranih vozila, od 2004. - 2006. godine.

	2004.	2005.	2006.
Parkirališni i garažni kapaciteti gradskog središta			
Ulično	2118	2118	2118
Parkirališta	2345	2345	2345
Garaže	943	943	1340
ukupno	5406	5406	5803
Broj registriranih vozila			
Grad Rijeka	65.852	67.962	149.962
PU PGŽ Rijeka	144.706	70.326	155.078

e.4. Daljinski putnički promet

U daljinskom putničkom prometu, autobusnom, željezničkom i pomorskom, bilježe se pozitivni trendovi. Posebno je to vidljivo u dijelu pomorskog putničkog prijevoza u prometu brzobrodskih linija unutar riječkog plovnog područja. Porast putnika vrlo je značajan, u nekoliko godina gotovo je udvostručen.

Zračna luka Rijeka također bilježi značajan porast prometa, te je 2006. godine preko nje prevezeno 166.000 putnika, što povećanje u odnosu na 2005. godinu za više od 40%.

Opisani trendovi višestruko su značajni. S jedne strane ukazuju na doseg gradskih funkcija i njihov značaj u gravitacijskom području, a s druge strane ukazuju i na obvezu pružanja kvalitetne usluge korisnicima (terminal koji je u gradnji), jer je i ona temelj daljnjeg razvoja.

Prevezni putnici na brzobrodskim linijama unutar riječkog plovnog područja

brzobrodaska linija	putnici/2003.	putnici/2004.	putnici/2005.
Rijeka - Cres - Unije - Mali Lošinj	48.430	79.707	78.133
Rijeka - Rab - Novalja	38.481	38.089	77.101

e.5. Gospodarenje otpadom

Temeljem podataka o količinama otpada koje se dovoze na odlagalište komunalnog i neopasnog proizvodnog otpada Viševac, procjenjuje se da na području grada Rijeke godišnje nastaje oko 45.000 tona komunalnog otpada (oko 300 kg/stanovniku/godišnje), približno ista količina proizvodnog otpada te oko 20.000 tona opasnog otpada. Kapacitet odlagališta je iscrpljen i slijedi njegovo skoro zatvaranje

Odvojenim sakupljanjem otpadne primarne ambalaže do 2006. godine kroz mrežu eko-otoka bili su obuhvaćeni papir, kartonska ambalaža, staklena ambalaža, PET ambalaža i aluminijska ambalaža. Uvođenjem sustava odvojenog skupljanja ambalažnog otpada uz naknadu, primjenom Pravilnika o ambalaži i ambalažnom otpadu („Narodne novine“ broj 97/05 i 115/05), od 1.1.2006. godine, ovaj način je napušten.

Prema podacima KD Čistoća iz 2005. godine, za odvojeno skupljanje komunalnog otpada na javnim površinama na području grada Rijeke postavljeno je:

- oko 7.000 spremnika za skupljanje ostatka otpada s do 10 spremnika od 1100 l na lokaciji jednog skupljališta,
- oko 200 „eko-otoka“ za odvojeno skupljanje vrijednih i opasnih sastojaka komunalnog otpada (papir, staklo, pet-ambalaža, aluminijska ambalaža, baterije električnih uređaja i lijekovi),
- oko 130 višekomornih (trodijelnih) spremnika za staklo,
- 3 pres-kontejnera za odvojeno skupljanje otpada koji nastaje na tržnici,
- 7 pres kontejnera u trgovačkim centrima,
- 2 reciklažna dvorišta s otkupnim stanicama u Ulici Milutina Barača i Ružičevoj ulici.

Količine komunalnog otpada koje KD Čistoća prikuplja na području grada Rijeke

Ključni broj otpada	Naziv otpada	Količina (t/god.)	
		2005.	2006.
20 03 01	miješani komunalni otpad	31740	26000
20 03 02	otpad s tržnica	1132	826
20 03 03	ostaci od čišćenja ulica	429	245
20 03 07	glomazni otpad	?	5371
20 01 01	papir i karton	222	310
20 01 02	Staklo	187	-
20 01 39	Plastika	34	6
	UKUPNO	33744	32758

Izvor: Katastar emisija u okoliš (KEO) – komunalni otpad

Postojeća tehnika i organizacija skupljanja komunalnog otpada nisu u dovoljnoj mjeri prilagođeni posebnostima područja skupljanja otpada. Spremnici su često barijera za promet vozila i pješaka, „troše“ značajne gradske površine, narušavaju izgled i smanjuju vrijednost prostora u njihovom okruženju. Dio skupljališta otpada teško je dostupan vozilima za skupljanje otpada.

Postojeće eko–otoke treba staviti u funkciju daljnjeg iskorištenja vrijednih svojstva komunalnog otpada i smanjenja količine ostatka komunalnog otpada za daljnju obradu ili odlaganje.

Provedbeni propisi kojima su uže uređena pitanja gospodarenja posebnim kategorijama otpada doneseni su tek 2005. (Uredba o tvarima koje oštećuju ozonski sloj, „Narodne novine“ broj 120/05) i 2006. godine (Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama, „Narodne novine“ broj 40/06; Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima, „Narodne novine“ broj 124/06; Pravilnik o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima, „Narodne novine“ broj 133/06.; Pravilnik o gospodarenju otpadnim vozilima, „Narodne novine“ broj 136/06) te ove sustave tek treba uspostaviti, odnosno postojeće transformirati u sustave određene tim propisima.

S druge strane sustav gospodarenja otpadnim električkim i elektroničkim uređajima i opremom, kao i građevinskim otpadom i otpadom od rušenja objekata još nije uređen posebnim propisom. Ovaj potonji proizvodi vrlo specifičan utjecaj na prostor kako kroz uporabu tako i korištenjem za nasipavanja (ravnanje zemljišta, nasipavanje mora) kao prekrivni materijal za odlagalište otpada i sl. Ili se uporaba provodi na mjestu nastajanja kamena i plodne zemlje od građevinskih iskopa.

Odvojeno skupljanje industrijskog metalnog otpada i papira u gradu provodi se u sklopu sustava uporabe i trgovine otpadom. Reciklažno dvorište za skupljanje i predobradu ovog otpada (rastavljanje, rezanje, presanje) nalazi se u ulici M. Barača i u Ružičevoj ulici. Proizvodni otpad do predaje ovlaštenom skupljaču skuplja se i privremeno skladišti unutar poslovnog prostora proizvođača otpada. Proizvođač otpada koji godišnje proizvodi više od 150 tona neopasnog otpada i/ili više od 200 kilograma opasnog otpada, dužan je u skladu s članakom 12. stavak 1. Zakona o otpadu, planirati gospodarenje otpadom za razdoblje od četiri godine. Prema podacima Agencije za zaštitu okoliša (AZO), iz grada Rijeka ovaj plan izradio je za sada jedino Kaufland Hrvatska k.d., PJ Rijeka, Zametska 44.

Na području grada Rijeke registriran je jedan Centar za prikupljanje, obnavljanje i uporabu kontroliranih i zamjenskih tvari (Elektrolux d.o.o., Osječka 39a) te jedan Centar za izobrazbu (Tehnički fakultet u Rijeci).

Iz navedenih razloga, iako Prostornim planom uređenja grada Rijeke („Službene novine“ PGŽ broj 31/03, 26/05.) na području grada nije dopušten smještaj građevina za skladištenje i zbrinjavanje otpada, utvrđeno je 12 preferentnih lokacija za uređenje komunalnih reciklažnih dvorišta.

Na području grada uočeno je oko četrdeset lokacija otpadom onečišćenog tla od kojih se najveće količine otpada nalaze se uz Grohovsku cestu (2800 m³), na Bodulovu (3000 m³) i uz Drenovski put – Mihačeva Draga (120 m³). Ocjenjuje se da na ostalim lokacijama odložene količine otpada ne ugrožavaju okoliš već se mogu kategorizirati kao komunalni nered.

e.6. Upravljanje kakvoćom zraka

Upravljanje kakvoćom zraka regulirano je Zakonom o zaštiti zraka („Narodne novine“ broj 178/04) te važećim podzakonskim propisima, značajan dio kojih je donesen 2005. i 2006. godine, a između kojih je značajna Uredba o graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari u zraku („Narodne novine“ broj 133/05) koja je stupila na snagu od 1.01.2006.

Mjerenje razine onečišćenosti zraka provodi se na državnoj i lokalnoj razini.

Lokacije mjernih postaja državne mreže za trajno praćenje kakvoće zraka odredila je Vlada RH Uredbom o utvrđivanju lokacija postaja u državnoj mreži za trajno praćenje kakvoće zraka. Programom mjerenja kakvoće zraka, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva utvrđuje koje se onečišćujuće tvari u zraku trebaju ispitivati na pojedinim postajama, a podaci o kakvoći zraka objavljuju se na web stranicama Ministarstva: <http://zrak.mzopu.hr>.

Od siječnja 2006. godine na području Grada Rijeke započele su s radom mjerne postaje državne mreže za trajno praćenje kakvoće zraka. Mjerna postaja Rijeka-1, u Ulici žrtava fašizma, namijenjena je praćenju razine onečišćenja koje je posljedica prometa, ali to ne isključuje praćenja iz ostalih izvora onečišćenja. Mjerna postaja Rijeka-2, u Ulici Franje Belulovića, prvenstveno je namijenjena praćenju razina onečišćenja u naseljima i industrijskim područjima.

U okviru lokalne lokalne (županijske) mreže za trajno ispitivanje kakvoće zraka, na području grada Rijeke kakvoća zraka kontinuirano se ispituje na 6 postaja: Čandekova, F. La Guardia, Krešimirova (2), I. Sušnja (iznad pogona INE-Mlaka) i Draga-Brig. Program mjerenja godišnje određuje županijska skupština.

Prikaz kakvoće zraka prema vrijednostima pojedinih parametara, razdoblje 2004-2005.

Parametar	Postaja	Godina	
		2004.	2005.
SO2	Mlaka		
	Čandekova		
	F la Guardia		
	Krešimirova		
	Draga		
Dim	Mlaka		
	Čandekova		
	F la Guardia		
	Krešimirova		
	Draga		
NO2	Mlaka		
	Krešimirova		
O3	Krešimirova		
NH3	Mlaka		
	Krešimirova		
H2S	Mlaka		
Sediment (UTT)	Krešimirova		
Pb (u UTT)	Krešimirova		
Cd (u UTT)	Krešimirova		
ULČ	Krešimirova		
BaP (u ULČ)	Krešimirova		
Cd (u ULČ)	Krešimirova		
Legenda:			
kakvoća zraka I kategorije	C<PV	C- koncentracija	
kakvoća zraka II kategorije	PV<C<GV	PV - preporučene vrijednosti	
kakvoća zraka III kategorije	C>GV	GV-granične vrijednosti	
mjerjenja nisu provedena			
SO2- sumporov dioksid		UTT- ukupna taložna tvar	
NO2- dušikov dioksid		ULČ-ukupne lebdeće čestice	
NH3-amonijak		BaP-benzo(a)piren	
O3-ozon		Pb-olovo	
H2S-vodikov sulfid		Cd-kadmij	

Izvor:

1. Elaborat za potrebe izrade GUP-a grada Rijeke – Stanje zraka, voda imora na području grada Rijeke, Zavod za javno zdravstvo Primorsko – goranske županije, lipanj 2004.
2. Izvještaj o praćenju onečišćenja zraka na području Primorsko – goranske županije za razdoblje 01.01.2004. – 31.12.2004., Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko – goranske županije, travanj 2005.
3. Izvještaj o praćenju onečišćenja zraka na području Primorsko – goranske županije za razdoblje 01.01.2005. – 31.12.2005., Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko – goranske županije, travanj 2006.

Kritične točke glede kakvoće zraka na području grada Rijeke su:

- Utjecajno područje rafinerije INA MAZIVA, zbog povišenih koncentracija SO2, NO2 i H2S što su posljedica emisija iz pogona rafinerije,
- Čandekova ul., zbog povišenih koncentracija SO2 i dima, što je posljedica emisija iz pogona INE Mlaka, kućnih ložišta i prometa,
- Ul. F. La Guardia, zbog povišenih koncentracija dima i SO2, što je u prvom redu posljedica gustog pometa, ali i slabe mogućnosti provjetravanja te prometnice,
- Krešimirova ul., zbog povišenih koncentracija NO2 koje su posljedica emisija iz industrije, ali i iz prometa. Do sanacije postrojenja lučkog silosa na toj su postaji dobivane visoke vrijednosti koncentracija ukupnih lebdećih čestica kao posljedice pretovara žitarica. Na istoj se postaji konstantno dobivaju i povišene koncentracije benzo(a)pirena što je posljedica sagorijevanja

fosilnog goriva. Iako se taj polutant tijekom ljeta razgrađuje u fotokemijskim reakcijama, s obzirom na naše klimatske uvjete teško da se može zadovoljiti sada važeću preporučenu vrijednost.

Glede emisije iz rafinerskih pogona, potrebno je naglasiti da je u travnju 2001. Poglavarstvo Grada Rijeke donijelo Odluku o posebnim mjerenjima onečišćenja zraka na utjecajnom području rafinerije INA d.d. Maziva („Službene novine“ Primorsko-goranske županije broj 10/01), a Gradsko vijeće Grada Rijeke donijelo Program mjera za smanjivanje onečišćavanja zraka na utjecajnom području rafinerije INA d.d. Maziva Rijeka („Službene novine“ Primorsko-goranske županije broj 10/01), koji, između ostalog, sadrži popis tehničkih zahvata (na pr. obvezna zamjena procesne peći na vakuumdestilacijskom postrojenju), obvezu potrošnje plinskog goriva u godišnjoj kvoti od najmanje 8.5 milijuna m³, obvezu neprekidne potrošnje plinskog goriva u lipnju, srpnju i kolovozu te obvezu osiguranja rezervi plina za rad u nepovoljnim atmosferskim uvjetima tijekom ostalog razdoblja godine. U ostalom dijelu godine, osim u slučaju nepovoljnih vremenskih uvjeta, rafinerija može ložiti ulje za loženje sa prosječnim sadržajem sumpora do 2,5%, ali ne većim od 3%. Iako vremenski ranija, ova je mjera u skladu s Uredbom o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora („Narodne novine“ broj 21/07), kojom se rafinerijama dozvoljava loženje tekućeg goriva sa sadržajem do 3% sumpora do kraja 2009. godine.

Tehnički zahvati sadržani u Programu mjera, dovršeni su krajem 2005.

U listopadu 2002., INA d.d. Maziva Rijeka postavila je automatsku postaju za kontinuirana posebna mjerenja kakvoće zraka u Trogirskoj ulici, koja je temeljem Odluke Županijskog poglavarstva od 4.12.2003., u rujnu 2004. povezana na centralni sistem za prikupljanje i obradu podataka u Nastavnom zavodu za javno zdravstvo PGŽ.

Postaja daje podatke o trenutnim koncentracijama slijedećih onečišćujućih tvari: sumpor dioksid, dušikovi oksidi, BTX (benzen, toluen, p-ksilen), vodik sulfid, ugljikovodici te meteorološki podaci (temperatura, vlažnost, smjer i brzina vjetera te insolacija).

Zbirni rezultati ispitivanja vodikova sulfida i sumporova dioksida, na mjernoj postaji Trogirskoj ulici, u 2006. god.

Razdoblje usrednjavanja	N	Pokrivenost (%)	C _{sr}	C _M	n > GV	n > TV
Vodikov sulfid (H ₂ S)						
24 sata	361	98,9	2,5	75,4	n > 5: 40	
1 sat	8510	97,1	2,4	203,2	n > 7: 580	n > 10: 410
Sumporov dioksid (SO ₂)						
24 sata	298	81,6	38	654	n > 125: 10	
1 sat	7038	80,3	38	1690	n > 350: 80	n > 500: 51

N – broj podataka

Pokrivenost (%) – razdoblje ispitivanja pokrivenoizmjerenim pouzdanim podacima,

C_{sr} – prosječna mjesečna vrijednost,

C_M – maksimalna dnevna koncentracija,

n > GV – broj uzoraka čija je koncentracija iznad odgovarajuće granične vrijednosti (GV),

n > TV – broj uzoraka čija je koncentracija iznad odgovarajuće granične vrijednosti (TV).

Izvor: Informacija zavoda za javno zdravstvo Primorsko – goranske županije od 14.03.2007.

Prema rezultatima ispitivanja područje Trogirske ul. u 2006. godini svrstava se u prekomjerno onečišćeno, odnosno kakvoća zraka je na tom području III. kategorije. Najviše koncentracije vodikova sulfida i sumporova dioksida izmjerene su u razdobljima veljača – travanj i studeni – prosinac, kao najvjerojatnije posljedice korištenja loše kakvoće ulja za loženje i sirovine, a veliki broj prekoračenja graničnih i tolerantnih vrijednosti uzrokovan je nepoštivanjem Programa mjera.

Trend pada prosječnih godišnjih koncentracija pokazuju amonijak i dušikov dioksid, dok koncentracije vodikova sulfida pokazuju periodično povećanje iznad graničnih vrijednosti, te se ne može govoriti o nekom izrazitom trendu.

e.7. Upravljanje bukom okoliša

Zakon o zaštiti od buke („Narodne novine“ broj 20/03) i Pravilnik o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave („Narodne novine“ broj 145/04) temeljni su propisi za provedbu zaštite od buke.

Iako bez provedenih mjerenja in situ, usporedbom s rezultatima pilot mjerenja buke provedenom 1997. godine u zoni KBC-lokalitet Rijeka, kada je izmjerena razina buke, u odnosu na dozvoljenu, za razdoblje dana prekoračena za 15 dB(A), a za razdoblje noći za 19 dB(A), može se zaključiti da je unutar gradskog središta došlo do povećanja razine buke od stacionarnih izvora u posljednjih 7 godina, jer se ni jedan od izvora buke nije u međuvremenu ugasio. Štoviše, u tom razdoblju porastao je lučki promet, posebno na kontejnerskom terminalu Brajdica, kao i prometni volumen.

Buka uzrokovana nestacionarnim izvorima, posebice buka koju producira cestovni promet analizirana je u "Projektu zaštite od buke – I faza: Katastar izvora buke s analizom postojećeg stanja", a prema elaboratu "Brojanje prometa na raskrižjima i presjecima prometnica Grada Rijeke" iz 1994. g. Prema podacima o cestovnom prometu 2003. godine, provedena je analiza u međuvremenu nastalih promjena, proračunom ekvivalentne razine buke, i to odvojeno za razdoblje dana i noći, a prema njemačkom standardu DIN 18005. Vrijednosti imisije buke izračunate su na udaljenosti 10 m i 25 m od osi prometnice. Točka imisije za ažuriranje podataka iznosi 4m iznad tla.

Proračun buke uz prometnice; usporedni prikaz razine buke iz 1997.(staro) i stanja iz 2003. (novo)

R. br.	Ulica/prometnica	Razina buke na 10 m od osi dB(A)				Razina buke na 25 m od osi ceste dB(A)			
		Dan		Noć		Dan		Noć	
		staro	novo	staro	novo	staro	novo	staro	novo
	Zaobilaznica i autocesta								
29	Smjer Trst-Diračje	71,9	74,1	65,9	67,7	67,7	69,9	61,6	63,3
30	Smjer Diračje-Škurinje	72,3	74,1	66,2	67,7	68,1	69,9	62,0	63,3
31	Smjer Škurinje-Orehovica	73,9	76,3	67,9	70,0	69,6	71,8	63,6	65,5
	Spojne ceste								
34	Ulica Zdravka Kučića	70,5	74,0	64,4	67,7	66,2	69,5	60,1	63,2
38	J.P.Kamova-via Split	68,8	71,0	62,4	64,7	64,5	66,6	58,5	60,3
3	Adamićeva ulica	72,1	71,9	66,0	65,5	67,8	67,4	61,8	61,1
	Ostale ceste								
5	Krešimirova ulica	73,4	74,3	67,4	67,9	69,2	69,8	63,1	63,5
8	Istarska ulica	67,5	69,1	61,4	62,7	63,2	64,6	57,1	58,3
11	Zametska cesta	68,5	70,2	62,4	63,9	64,3	65,8	58,2	59,4
15	Ulica žrtava fašizma	72,1	70,8	66,1	64,5	67,9	66,4	61,8	60,0
16	Pomerio	68,6	70,3	62,6	64,0	64,4	65,9	58,3	59,6
20	Manzonijeva ulica	67,4	68,6	61,4	62,2	63,2	64,1	57,1	57,8
28	Ulica F. Račkog	71,5	71,9	65,4	65,5	67,2	67,5	61,2	61,2

Izvor: GUP grada Rijeke

Proračuni pokazuju da je povećanje cestovnog prometa razinu buke povećalo za 2-3 dB(A), dok se udvostručenjem prometa (dvostruki PGDP) razina buke povećava do 4 dB(A).

Ugroženost od buke od stacionarnih i nestacionarnih izvora pogoršalo za promatrano razdoblje, i to izrazito u segmentu cestovnog prometa. Osnovi problem je nepovoljna dispozicija tj. kolizija u prostoru područja različitih namjena, bez dovoljne prostorne međuudaljenosti ili zaštitnih međuprostora radi čega se svako povećanje razine buke u industrijskom području ili prometnom segmentu izravno odražava i na područja stanovanja i rada.

U cilju izrade meritornih mjerenja i zaključaka, krajem 2006. Grad Rijeka pripremio je javnu nabavu za izradu Strateške karte buke za cestovni promet.

i. Korištenje voda za sport, kupanje i rekreaciju

Za sport, kupanje i rekreaciju namijenjene su vode mora na područjima plaža. U plažni pojas pripada oko 5.800 m morske obale ili oko 20 % ukupne dužine morske obale Grada.

Kakvoća mora na plažama na području grada Rijeke do 2006.

Lokacija	2003.	2004.	2005.
Preluk-zapadna uvala	2	2	2
Preluk-sredina kampa	2	3	2
Preluk-istočna uvala	2	2	2
Kostabela-plaža za invalide	2	2	2
Kostabela-rekreacijski centar	1	2	2
Kostabela-Skalete	2	2	2
Kupalište-Bivio	3	2	2
Kantrida-ispod doma umirovljenika	3	2	2
Kantrida-plaža Dječje bolnice	3	2	2
Kantrida-plaža ispod bazena	3	3	2
Kantrida-vila Nora	3	2	3
Kantrida-nogometno igralište	3	3	3
Kantrida-kupalište zapad	3	3	3
Kantrida-kupalište istok	3	3	3
Kantrida-rekreacijski centar 3. maj	3	3	3
Pećine-hotel Jadran	3	3	3
Pećine-plaža Sablićevo	3	3	3
Pećine-kupalište hotela Park	2	3	4
Pećine-plaža Glavanovo	3	3	3
Pećine-plaža Ružičevo	2	3	3
Pećine-plaža Grčevo	2	2	2

Legenda:

- 1.vrsta – more visoke kakvoće
- 2.vrsta – more pogodno za kupanje
- 3.vrsta – umjereno zagađeno more
- 4.vrsta – jače zagađeno more

Izvor: GUP grada Rijeke

Propisanim uvjetima kakvoće mora za kupanje odnosno rekreaciju, udovoljavaju plaže zapadnog obalnog pojasa od bazena do Preluke, dok na području Pećina kakvoća mora kontinuirano udovoljava samo more na plaži Grčevo. Na ostalim potezima, kakvoća mora ne udovoljava u propisanoj zbog bakteriološkog onečišćenja koje je posljedica nepriključivanja svih objekata na izgrađeni komunalni sustav odvodnje otpadnih voda te zasićenost krškog podzemlja dijelova obalnog područja otpadnim vodama. Naime, zgradnjom sustava odvodnje za zapadni dio grada (u funkciji od 2002. godine) bitno se utjecalo na poboljšanje kakvoće mora.

U 2006. vidljivo je poboljšanje kakvoće mora na ostalim plažama na plažnom pojasu Pećine. To poboljšanje uzrokovano je najvjerojatnije zahvatima na sanaciji sustava javne odvodnje na području Sušaka i Pećina.

VI. INFRASTRUKTURNI ZAHVATI

U razdoblju primjene Programa mjera proveden je niz zahvata u prostoru usmjernih na pripremu i opremanje te razvoj i izgradnju infrastrukturnih sustava. Umjesto nabiranja pojedinačnih zahvata, u ovom Izvješću upozorit ćemo samo na problemske odnosno tematske razine aktivnosti:

- sanacija odlagališta komunalnog otpada Viševac,
- izgradnja nove centralne zone za gospodarenje otpadom Mariščina,
- rekonstrukcija i izgradnja plinske mreže u dužini od oko 45 km,
- rekonstrukcija toplana radi prijelaza na plinsko gorivo,
- izgradnja vodoopskrbnog cjevovoda za otok Krk – razvoj regionalnog vodoopskrbnog sustava,
- pokrenuta izgradnja kanalizacijskog sustava Grobnik,
- izgrađena VS i CS Kozala,
- izgrađena baždarnica u Osječkoj ulici,
- izgradnja kolektora u zoni Mlake, Torpeda, Pavlovca i dr.,
- izgradnja centralne građevine na Gradskom groblju Drenova,
- obnova voznog parka javnog prijevoznika,

- potpuno infrastrukturno opremanje svih novoizgrađenih i novouređenih prometnih i javnih površina, te brojni drugi provedeni zahvati, dokumentirani u godišnjim izvješćima rada.

VII. OBJAVA

Ovo Izvješće objavit će se u "Službenim novinama" Primorsko-goranske županije.